

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/104/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116215140
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2116215140.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO: 00 175 480, so sídlom Trnava, Ludvika van Beethovena 26, ako správca vo vlastnom mene zastupujúci a konajúci na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súpísne číslo XXXX na ulici O. XX-XX, J., zastúpený spoločnosťou: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 662 291, so sídlom Bratislava, Mliekarenská 2, proti žalovanej: Prima banka Slovensko, a. s., IČO: 31 575 951, so sídlom Žilina, Hodžova 11, zastúpenej spoločnosťou: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., IČO: 36 853 186, so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, o vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 11C/33/2017-458 zo dňa 6. augusta 2020, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanej **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom priznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie prvoinštančný súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 4 písm. i), ods. 5, ods. 12, § 53a ods. 1, § 451 ods. 1 a 2, § 488 a § 489 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj len Občiansky zákonník), § 497 a § 502 ods. 1 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj len Obchodný zákonník), § 1 ods. 2 písm. a), § 2 písm. a) a b) Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj len zákon o spotrebiteľských úveroch), § 24a Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 8b ods. 1, 3, § 9 ods. 7 Zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej aj len zákon o vlastníctve bytov), s poukazom aj na procesné ustanovenia § 298 ods. 1, § 251, § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1, 2 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len CSP).

3. Pokiaľ ide o otázku oprávnenosti právneho zástupcu zastupovať žalobcov pri podaní predmetnej žaloby, súd prvej inštancie uviedol (odsek 33 odôvodnenia preskúmaného rozsudku), že táto bola (po pôvodnom zastavení konania) s kladným záverom vyriešená uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/123/2018-318 zo dňa 27.5.2019. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol právny názor, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, a síce že „povinnosť správcu konať pri výkone správy v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov a na ich účet a oprávnenie konať pri správe domu za vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom znamená aj oprávnenie vykonávať pri správe domu

všetky procesné práva v zmysle príslušného procesného predpisu (CSP) na úspešnú obranu práv a záujmov vlastníkov v dome. Z logického výkladu § 8b ods. 1 Zákona o vlastníctve bytov (účinného ku dňu podania žaloby a vystavenia splnomocnenia) vyplýva, že správca v zásade zastupuje všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v súdnych konaniach, ide tak o priame zákonné zastúpenie vlastníkov správcom vyplývajúce zo Zákona. Ustanovenie § 8b ods. 1 Zákona o vlastníctve bytov vychádza z princípu priameho zastúpenia, pri ktorom zástupca vo vzťahu k tretej osobe uskutočňuje svoje vlastné vyhlásenie vôle, a to v mene a na účet zastúpeného (vlastníkov bytov a nebytových priestorov), v dôsledku čoho pri priamom zastúpení vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému. V zmysle § 8b ods. 1 Zákona o vlastníctve bytov aj zmluva o výkone správy v čl. III. obsahuje dojednanie o splnomocnení, podľa ktorej vlastníci bytov splnomocnili správcu konať pri správe domu za vlastníkov bytov v dome pred súdom, správu domu vykonávať samostatne v mene vlastníkov bytov v dome pri vymáhaní škody. Správca preto bol v prejednávanej veci ako priamy zákonný zástupca vlastníkov bytov v zmysle § 8b ods. 1 Zákona o vlastníctve bytov v znení účinnom do 31.10.2018 (vzhľadom na vyššie uvedený právny názor a s prihliadnutím k faktu, že vymáhanie pohľadávky z úverového záväzku patrí pod výkon správy bytového domu v zmysle čl. I zmluvy o výkone správy č. 38 zo dňa 24.6.2009, pretože vymáhanie pohľadávky vzniknutej z úverovej zmluvy uzatvorenej so žalovaným za účelom získania úveru na rekonštrukciu bytového domu žalobcov, čo je možné predpokladať, v širšom slova zmysle súvisí so správou bytového domu žalobcov). Takéto splnomocnenie nevyklučuje ani § 89 CSP, pričom ide o právo dať sa v konaní zastupovať s určitou modifikáciou a správca, ako zákonný zástupca, má toto oprávnenie podľa § 8b ods. 1 Zákona o vlastníctve bytov v znení účinnom do 31.10.2018.“ Odvolací súd uzavrel, že splnomocnenie, ktoré ako splnomocniteľ vystavil zákonný zástupca žalobcov - správca domu, pre splnomocneného - právneho zástupcu, je z vyššie uvedených dôvodov možné považovať za udelené v súlade s právnymi predpismi.

4. Prvoinštančný súd konštatoval (odsek 34 odôvodnenia preskúmaného rozsudku), že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná - banka ako veriteľ (pod obchodným menom Dexia banka Slovensko a.s.) a vlastníci bytov v bytovom dome súp. č. XXXX na ul. O. XX-XX v J., v zastúpení žalobcom - správcom ako zákonným zástupcom, ako dlžníci, uzavreli dňa 7.9.2009 Dodatok č. 1 k Zmluve o termínovanom úvere č. 06/062/06 zo dňa 21.12.2006, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 99.581,76 Eur (3.000.000,- Sk) za účelom zateplenia bytového domu. V konaní sa žalobca ako správca bytového domu domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaná zvýšila od 15.12.2011 úrokové rozpätie z 1,0 % p.a. na 2,50 % p.a., a to podľa žalobcu na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Suma bezdôvodného obohatenia mala predstavovať spolu sumu 3.948,40 Eur, z toho suma 3.917,25 Eur ako rozdiel medzi sumou 4.377,37 Eur, ktorú vlastníci bytov žalovanej zaplatili po zvýšení úrokového rozpätia od 15.12.2011 do 15.6.2016, a sumou 460,12 Eur, ktorú by zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokovej sadzby a suma 31,15 Eur ako rozdiel medzi sumou 40,41 Eur, ktorú vlastníci bytov žalovanej zaplatili po zvýšení úrokovej sadzby od 16.6.2016 do 21.11.2016 a sumou 9,26 Eur, ktorú by zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokovej sadzby. Nebolo pritom sporným, že úver bol splácaný v zmysle prehľadu splátok úveru na čl. 330 spisu.

5. Vlastníci bytov uzatvorili s bytovým družstvom v zmysle § 8a Zákona o vlastníctve bytov zmluvu o výkone správy, predmetom ktorej je obstarávanie služieb a tovaru, ktorými správca zabezpečuje pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome činnosti uvedené v Zákone o vlastníctve bytov. V zmysle ustanovenia § 8b ods. 1 Zákona o vlastníctve bytov (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) je správca povinný vykonávať správu domu samostatne v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a na ich účet. Podľa § 9 ods. 2 Zákona o vlastníctve bytov právne úkony týkajúce sa domu, spoločných častí a spoločných zariadení domu, príslušenstva a pozemku zaväzujú všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Uzatvorením úverovej zmluvy týkajúcej sa bytového domu preto práva a povinnosti z právneho úkonu vznikli priamo vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome (odsek 35 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

6. Pokiaľ ide o charakter uzavretého dodatku k zmluve o úvere, uzavrel ho správca z titulu svojho oprávnenia vyplývajúceho mu zo znenia § 8b ods. 1 Zákona o vlastníctve bytov (v znení účinnom v čase uzavretia dodatku), ako aj zo znenia článku III. Zmluvy o výkone správy č. 38 pre bytový dom O. XX-XX v J.. Je však nepochybné, že dlžníkmi z úverovej zmluvy sú jednotliví vlastníci bytov v predmetnom bytovom dome, tak ako to vyplýva aj zo súčasného znenia § 24a Zákona o spotrebiteľských úveroch, kým správca je ich zákonným zástupcom. Právny vzťah založený zmluvou o úvere je tak právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných

ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Žalovaná pri uzatváraní dodatku k zmluve o úvere vystupovala ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, ktorý poskytol úver v rámci svojho podnikania. Daný úver pritom bol poskytnutý v súvislosti s vykonaním zateplenia na bytovom dome, a teda za účelom zveľadenia majetku fyzických osôb - spotrebiteľov. Na strane dlžníka tak vystupovali spotrebiteľia, ktorým nebol úver poskytnutý v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že za nich na základe zákonného splnomocnenia konal správca bytového domu, pretože subjektom základného hmotnoprávneho vzťahu s bankou nebol správca bytového domu, ale jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov. S poukazom na uvedené a vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat legi generali*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade sú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, súd vyhodnotil zmluvný vzťah podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Hoci v prípade zmluvy o termínovanom úvere nejde s poukazom na § 1 ods. 2 písm. a) Zákona č. 258/2001 Z. z. (v znení účinnom ku dňu uzavretia dodatku) o zmluvu o spotrebiteľskom úvere (pozn. v súčasnosti uvedené vylučuje § 1 ods. 3 písm. r) Zákona č. 129/2010 Z. z.), vzťah medzi vlastními bytov ako dlžníkmi a bankou ako veriteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľský vzťah v zmysle Občianskeho zákonníka (odsek 36 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

7. K námietke žalovanej o nedostatku právomoci súdov SR rozhodovať spor medzi stranami s poukazom na rozhodcovskú doložku obsiahnutú v bode 15.11. zmluvy o termínovanom úvere, okresný súd uviedol, že je daná právomoc súdu konať v uvedenej veci, a to s prihliadnutím na to, že predmetnú rozhodcovskú doložku považoval za neplatnú v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že rozhodcovský súd s uvedeným názvom „Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk“ v čase vzniku úverového vzťahu neexistoval (viď Základné informácie na čl. 161), z ktorého dôvodu je uvedené dojednanie nezrozumiteľné, a preto neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyše poukázal na ustanovenie § 3 ods. 6 Zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorého spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd, pričom dodávateľ sa môže účinne dovolávať nedostatku právomoci súdu, iba ak vo veci už skôr začalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie, čo preukázané nebolo. Vzhľadom na uvedené dospel okresný súd k záveru, že tu nie je prekážka konania spočívajúca v nedostatku jeho právomoci a spor prejednal (odsek 37 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

8. Miestna príslušnosť Okresného súdu Trnava, bolo daná ustanovením § 87 písm. f) Zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v znení účinnom do 30.6.2016), v zmysle ktorého popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom vlastníci bytov (ako žalobcovia v čase podania žaloby) sú spotrebiteľmi s trvalým pobytom prevažne v obvode tunajšieho súdu. Na uvedenom nič nemení to, že v konaní sa neuplatňuje nárok na plnenie zo zmluvy, ale uplatňuje sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže tento nárok so spotrebiteľskou zmluvou nepochybne priamo súvisí. Zároveň prvoinštančný súd poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 8NcC/3/2017-139 zo dňa 27.2.2017, ktorým bolo konštatované, že na prejednanie a rozhodnutie veci je mieste príslušný okresný súd, ktorým rozhodnutím je okresný súd viazaný v zmysle § 43 ods. 2 veta posledná CSP (odsek 38 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

9. K námietke o nedostatku právomoci súdu a k námietke miestnej nepríslušnosti okresného súdu poukázal prvoinštančný súd aj na skutočnosť, že prejednávaná vec bola po vydaní pôvodného zastavujúceho uznesenia predmetom odvolacieho konania. Odvolací súd pritom nepochybne skúmal procesné podmienky konania, ako aj miestnu príslušnosť okresného súdu (§ 161 ods. 1, § 5 ods. 1, § 41 CSP), avšak nekonštatoval nedostatok právomoci alebo miestnej príslušnosti, preto možno mať za to, že aj odvolací súd dospel k záveru, že je daná právomoc súdu a miestna príslušnosť okresného súdu (odsek 39 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

10. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že v prejednávannej veci žalobca svoj nárok uplatnený žalobou skutkovo vymedzil tak (a takto ho urobil predmetom posúdenia súdom), že ide o bezdôvodné obohatenie žalovanej získané na úkor vlastníkov bytov tým, že žalovaná zvýšila úrokové rozpätie na základe neplatného ustanovenia (bod 5.5. zmluvy), ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Okrem žaloby okresný súd poukázal na repliku zo dňa 5.4.2017 (č.l. 153), v ktorej pôvodní žalobcovia výslovne

uviedli, že podstatou sporu je vydanie bezdôvodného obohatenia, o ktoré sa žalovaná obohatila na úkor pôvodných žalobcov ako spotrebiteľov v dôsledku neprijateľnej zmluvnej podmienky, resp. že predmetom konania je neprijateľnosť zmluvnej podmienky, na základe ktorej sa žalovaná bezdôvodne obohatila (odsek 41 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

11. Pokiaľ ide o znenie bodu 5.5. dodatku, okresný súd ho považoval za určité a zrozumiteľné, a teda v tomto smere za platne dojednané (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a contrario). Zo znenia bodu 5.5. dodatku, za použitia interpretačných pravidiel v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, vyplýva, že žalovaná je oprávnená jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, pričom zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta. Uvedené znenie ustanovenia dodatku je tak s poukazom na jeho formuláciu podľa názoru okresného súdu zrozumiteľné a určité. Pojem „miera rizika klienta“ sa pritom nepoužíva len v uvedenom bode 5.5., ale aj v bode 5.8. dodatku, ktorý rieši možnosť prehodnotenia miery rizika na žiadosť klienta. Zrozumiteľnosť a určitosť ustanovenia bodu 5.5. dodatku vyplýva aj z dokazovania výsluchom svedka Ing. L. F. (č.l. 451 a nasl.), ktorý bol prokuristom žalobcu v čase uzatvorenia dodatku a dodatok, ako aj viaceré iné zmluvy o úvere počas vykonávania funkcie prokuristu (v období od 5.8.1996 do 1.2.2014) podpísal. Z výpovede tohto svedka vyplýva, že v rámci kontrakčného procesu boli žalobcovi posielané návrhy zmlúv na pripomienkovanie, pričom dostal čas, aby sa vyjadril alebo ho podpísal s tým, že buď sa podpíše alebo sa bude upravovať a ak boli v zmluve ustanovenia, ktoré považoval žalobca za neurčité, tieto sa upravovali. Svedok tiež uviedol, že vedel, že v zmluve bolo písané, že banka môže jednostranne meniť maržu („v tej zmluve to tak bolo písané“). Z uvedeného vyplýva, že ohľadom dodatku prebehol riadny kontrakčný proces, po ktorom nezostalo žiadne ustanovenie zmluvy neurčité. Tiež okresný súd poukázal na výpoveď svedkyne Ing. P. I. (č.l. 397), ktorá uviedla, že ona nemala vedomosť o tom, aké sú podmienky úročenia úverov, ale žalobca a tí ľudia, ktorí podpisovali úverové zmluvy v tej dobe, určite áno, alebo aspoň mali mať; človek by si mal prečítať, čo podpisuje. Zároveň poukázal aj na vyjadrenie pôvodných žalobcov v replike zo dňa 5.4.2017 (č.l. 153), v ktorej uviedli, že predmetom konania nie je sporná neurčitosť, vážnosť alebo zrozumiteľnosť dotknutého článku (a preto vyjadrenia žalovanej týkajúce sa výkladu právnych úkonov považujú za nadbytočné), ale predmetom konania je neprijateľnosť zmluvnej podmienky, na základe ktorej sa žalovaná bezdôvodne obohatila.

12. Žalobca v konaní svoj nárok odôvodnil tým, že žalovaná získala bezdôvodné obohatenie plnením na základe neplatného ustanovenia bodu 5.5. dodatku, ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to s poukazom na stanovisko Národnej banky Slovenska zo dňa 28.4.2015 (č.l. 17) a rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 zo dňa 10.2.2016 (č.l. 154). Pokiaľ ide o stanovisko Národnej banky Slovenska (NBS), okresný súd poukázal na skutočnosť, že NBS sa v stanovisku (ktoré pre súd ani nie je záväzná) žiadnym spôsobom nevyjadruje k citovanému bodu 5.5. dodatku, ale iba k bodu 12.1.1.1. dodatku (uplatnenie sankčného zvýšenia), na základe ktorého ustanovenia však k zvýšeniu úrokového rozpätia v tu prejednávanvej veci neprišlo. Pokiaľ ide o uvedený rozsudok Krajského súdu v Žiline, uvedené rozhodnutie je na prejednávanú vec neaplikovateľné, keďže vychádza z iných skutkových okolností. Predovšetkým, v uvedenom konaní nebola posudzovaná zmluva o termínovanom úvere uzavretá za účelom obnovy bytového fondu, v ktorej by ako dlžníci vystupovali vlastníci bytov zastúpení správcou; v uvedenom konaní bola posudzovaná zmluva o poskytnutí úveru s odkladacou podmienkou, do splnenia ktorej sa poskytnutý úver nepovažoval za hypotekárny, v ktorej ako dlžníci vystupovali obyčajné fyzické osoby bez zastúpenia, a teda išlo o iný typ zmluvy ako v tu prejednávanvej veci, s iným počtom ustanovení. Navyiac, znenie bodov 4.6. a 5.5. ani nie je totožné, keďže je inak definovaná zmena miery rizika klienta. Vzhľadom na uvedenú odlišnosť skutkových okolností oboch prípadov a odlišné znenie dojednaní zmlúv nie je možné automaticky prihladať na to, že Krajským súdom v Žiline bolo určené, že ustanovenie bodu 4.6. zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/589/05 zo dňa 29.9.2005 je neprijateľnou podmienkou a je neplatné, t.j. nie je možné aplikovať ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka (odsek 43 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

13. Žalobca v žalobe označil ustanovenia bodu 5.5. a bodu 12.1.1.1. dodatku za neprijateľné zmluvné podmienky, a preto neplatné. K bodu 12.1.1.1. dodatku okresný súd uviedol, že na základe uvedeného ustanovenia nedošlo v tu prejednávanvej veci k zvýšeniu úrokového rozpätia, a preto je posudzovanie jeho prijateľnosti alebo neprijateľnosti ako zmluvnej podmienky nadbytočné, keďže aplikácia sankčnej úrokovvej sadzby nie je predmetom tohto konania. Okrem toho, žalobca vo svojich ďalších podaniach

(zo dňa 30.8.2019 a 29.11.2019) poukazoval na ustanovenie § 298 ods. 1 CSP (a teda, aby súd aj bez návrhu vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky) práve a len vo vzťahu k bodu 5.5. dodatku.

14. Neprijateľná zmluvná podmienka je také ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a jej použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané, keďže ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka obsahuje len ich demonštratívny výpočet. Zákon upravuje výnimku z uvedeného pravidla neprijateľnosti zmluvných podmienok, a síce, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde vtedy, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak bola neprijateľná podmienka individuálne dojednaná (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia dodatku). Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah; pričom individuálne dojednanie preukazuje dodávateľ. Poukázal na § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa neprijateľnosť zmluvnej podmienky hodnotí so zreteľom na povahu služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy.

15. Ak by teda aj bola v spotrebiteľskej zmluve obsiahnutá taká podmienka, ktorá by svojim charakterom spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale bola individuálne dojednaná, nepôjde o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania toho, že zmluvná podmienka bola individuálne dojednaná, nesie dodávateľ, v tomto prípade žalovaná. Z vykonaného dokazovania výsluchom svedka Ing. L. F. (č.l. 451 a nasl.) mal okresný súd za preukázané, že uzatváranie zmlúv so žalovanou prebiehalo takým spôsobom, že žalobcovi ako správcovi bol zaslaný návrh na pripomienkovanie, pričom dostal čas, aby sa vyjadril alebo ho podpísal s tým, že buď sa podpíše alebo sa bude upravovať. Z uvedeného vyplýva, že nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca (ktorý je odborne spôsobilou osobou) mal možnosť ovplyvniť obsah dodatku. Nie je pritom podstatné, že si boli znenia viacerých zmlúv podobné, čo je akceptovateľné, keďže išlo o uzatváranie obdobných zmlúv za obdobným účelom (obnova bytového fondu toho-ktorého bytového domu). Rozhodujúce je, že kontraktálny proces prebehol medzi žalovanou ako bankou a žalobcom ako správcom, ktorý bol odborne spôsobilou osobou, a ktorý mal možnosť do znenia zmluvy resp. dodatku zasiahnuť. Vzhľadom na to dospel okresný súd k záveru, že spotrebiteľia mali prostredníctvom žalobcu ako správcu možnosť zmluvné podmienky si dohodnúť, zmluvné podmienky tak boli individuálne dojednané, a preto žiadnu z nich (a teda ani bod 5.5. dodatku) nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Okrem toho poukázal na skutočnosť, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde ani vtedy, ak ide o cenu plnenia, pričom v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia. Dodal, že za istých podmienok aj ustanovenie § 53 ods. 15 písm. a) Občianskeho zákonníka (účinné od 1.6.2010) umožňuje jednostranné zvýšenie úrokovej sadzby zo strany dodávateľa a nepovažuje ho za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka. Odhliadnuc od uvedeného, ustanovenie bodu 5.5. dodatku umožňuje zmenu úrokovej sadzby aj v prospech spotrebiteľa (keďže banka má možnosť meniť, a teda aj znížiť, nielen zvýšiť, úrokovú sadzbu), a preto tu chýba značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

16. Žalobca skutkovo vymedzil predmet konania tak, že namietal aplikáciu bodu 5.5. dodatku s odôvodnením, že ide o neplatné ustanovenie pre neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobca tiež tvrdil (v replike na č.l. 152), že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel až zo stanoviska NBS zo dňa 28.4.2016. Z uvedeného tvrdenia žalobcu potom nevyhnutne vyplýva, že do uvedeného dňa žalobca nepovažoval plnenie žalovanej vo forme zvýšeného úroku za neoprávnené.

17. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v konaní bolo z výsluchu svedka Ing. L. F. (č.l. 451), ktorý bol prokuristom žalobcu v období od 5.8.1996 do 1.2.2014 a oprávneným konať vo veciach týkajúcich sa úverových zmlúv preukázané, že žalobca vedel o zvýšení úrokového rozpätia už v čase jeho zvýšenia, toto zvýšenie bolo predmetom rokovaní so žalovanou, pričom nakoniec žalobca zvýšenie úrokového rozpätia akceptoval (z výpovede svedka: tým, že sa úroky zvýšili, boli tam naťahovačky so žalovanou; bolo to konzultované s členom predstavenstva JUDr. A.; žalovaná argumenty žalobcu neakceptovala, museli to nechať tak; zvýšenie úrokov považovali za nesprávne; boli také názory, že aby keď nesúhlasia s úrokmi, aby nesplácali úvery, ale s tým svedok nesúhlasil; v tej zmluve to tak bolo písané, že môže prísť k úprave, na základe toho neuspeli, keď to rozporovali). Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca,

hoci najprv so zvýšením úrokového rozpätia nesúhlasil, nakoniec s prihliadnutím na ustanovenie zmluvy, ktoré takýto postup umožňovalo, zvýšenie úrokového rozpätia akceptoval a úvery boli ďalej splácané aj pri zvýšenom úroku. Bolo tak preukázané, že žalobca vedel o aplikácii bodu 5.5. dodatku od začiatku jeho použitia a voči tomuto postupu po rokovaníach so žalovanou už nenamietal, hoci mal viacero možností riešiť situáciu inak (nesplácanie úveru alebo jeho splácanie len do výšky pôvodného úroku; predčasné splatenie úveru; prechod do inej banky; uplatnenie bodu 5.8. dodatku).

18. Tiež okresný súd dodal, že čo sa týka oznámenia zvýšenia úrokového rozpätia, s poukazom na znenie bodu 5.5. dodatku, ani prípadné neoznámenie zvýšenia by nebolo dôvodom neúčinnosti alebo neplatnosti zvýšenia. Zvýšenie úrokového rozpätia však bolo žalobcovi oznámené, a to Oznámením o zmene úrokového rozpätia zo dňa 1.12.2011 (č.l. 38), ktoré žalobca priložil k žalobe so skutkovým tvrdením v žalobe, že žalovaná toto oznámenie zaslala žalobcovi, ktoré skutkové tvrdenie žalovaná nepoprela. Žalovaná predložila tiež kópiu Podacieho hároku, z ktorého vyplýva, že dňa 1.12.2011 bola podaná na poštovú prepravu zásielka pre žalobcu. Podací hárok samozrejme nie je dokladom o doručení, ale preukazuje odoslanie zásielky žalobcovi. Hoci podacia pečiatka nie je úplne čitateľná, je zrejme, že sa na listine nachádza a nič z listiny nevzbudzuje pochybnosti o jej autenticite. Zároveň okresný súd poukázal na výpoveď svedka Ing. D. (rub č.l. 398), ktorý uviedol, že keď išlo o 10 prípadov, oznámenia išli v jednej obálke so sprievodným listom, čo vysvetľuje, prečo žalovaná preukazuje odoslanie viacerých oznámení jedným podacím három (voči čomu namietal žalobca v podaní zo dňa 29.11.2019). Okresnému súdu sa pritom nejaví ako ťažko uveriteľné, že by zásielka s niekoľkými listami - oznámeniami bola v hodnote 1,- Euro. Je bez významu, že žalobca nedisponuje údajom v knihe došlej pošty, že by čokoľvek bolo doručené od žalovanej v decembri 2011, ale rozhodujúce je, že spolu so žalobou uvedené oznámenie predložil, čo preukazuje, že mu bolo doručené. V spojení s Podacím három a výpoveďou svedka Ing. D. podľa okresného súdu možno mať za preukázané, že list bol s prihliadnutím na všeobecne známu dobu prepravy doručený správcovi najneskôr do jedného týždňa po jeho spísaní a odoslaní, t.j. v prvom týždni mesiaca december 2011. Predovšetkým poukázal na skutočnosť, že uvedený list bol priložený k žalobe, t.j. správcovi bol preukázateľne doručený, pričom v žalobe ani neskôr nebolo uvádzané žiadne skutkové tvrdenie o dátume jeho doručenia, preto možno vychádzať zo všeobecne známej doby prepravy poštových zásielok. Tiež poukázal na výpoveď svedkyne Ing. P. I. (rub č.l. 396), ktorá potvrdila, že našli v kancelárii k niektorým bytovým domom oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia. Ak žalobca neskôr v konaní začal spochybňovať doručenie mu oznámenia, okresný súd považoval takýto postup za účelový, a to z dôvodu vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej. Svedok Ing. D. zároveň potvrdil, že podpisy na oznámení o zmene úrokového rozpätia sú pravé. Pokiaľ ide o námietku neurčitosti uvedeného oznámenia vznesenú žalobcom, nie je zrejme, od absencie akých zákonných náležitostí žalobca neurčitosť oznámenia odvodzoval. Okrem toho, zo svedeckej výpovede Ing. Kuliffaya (č.l. 398) vyplýva, že žalobca bol pred doručením listu o zmene úrokového rozpätia informovaný na osobnom rokovaní, ktoré sa konali maximálne mesiac pred zaslaním listu a až následne mu bol zaslaný list, a teda k oznámeniu zvýšenia úrokového rozpätia došlo aj ústne.

19. K dôvodnosti použitia bodu 5.5. okresný súd odkázal na výpoveď svedka Ing. D., ktorý uviedol (č.l. 398), že každý rok sa bytové domy prehodnocovali a mohla sa zmeniť marža, spracovávali to na základe analýz ako podnikateľskú klientelu, posudzovali finančné výkazy, výdavky bytového domu, tvorba fondu opráv, vek majiteľov, stúpajúcim vekom je riziko splácania väčšie, pokiaľ sa ekonomika nemení, roky sa to držalo, problém nastal finančnou krízou, čo znamenalo zvýšené riziko splácania úverov. Uvedené je v súlade so skutočnosťou, že je všeobecne známe, že v druhej polovici roka 2011 sa prehĺbila tzv. dlhová kríza v eurozóne a došlo k spomaleniu resp. k poklesu ekonomického rastu (viď. napr. Výročná správa Európskej centrálnej banky za rok 2011 zverejnená na stránke G.) a nešlo o obdobie hospodárskeho rastu ako sa mylne domnieva žalobca. V uvedenom období sa pritom miera rizika dlžníkov zhoršila vo všeobecnosti a zvýšilo sa riziko nesplácania úverov. Dodal, že skutočnosť, že dodatok umožnil žalovanej zmenu úrokového rozpätia, nesúvisí so zmenou majiteľa spoločnosti žalovanej v roku 2011, ale s dojednaním bodu 5.5. v čase uzatvorenia dodatku v roku 2009. Čo sa týka spochybňovania výpovede svedka Ing. D. žalobcom, predovšetkým okresný súd poukázal na to, že ide o svedka, ktorého výsluch navrhol práve žalobca. Z predloženej zápisnice z pojednávania dňa 30.1.2019 vo veci sp. zn. 22Csp/86/2017 (č.l. 427) pritom nevyplýva, že by svedok vypovedal v úplnom rozpore s tým, čo vypovedal v tomto konaní, keďže podľa zápisnice (str. 4) uviedol ako dôvod zvýšenia okrem porušenia klienta aj zníženie bonity, tak ako v prejednávanej veci. Pokiaľ ide o tabuľku predloženú žalobcom (č.l. 426), okresný súd uviedol, že je na rozhodnutí banky, pri ktorej zmluve uplatní článok umožňujúci jej zmenu úrokového rozpätia z dôvodu zmeny miery rizika klienta. Zároveň sú evidentné rozdiely medzi

maržami pri jednotlivých zmluvách, pričom pri neskôr uzavretých zmluvách boli dohodnuté vyššie marže, z ktorého dôvodu zrejme nedošlo k ich prehodnoteniu; v prípade bytového domu X. A. nešlo podľa čísiel o totožný bytový dom. V prejednávanej veci teda došlo k zmene ratingu klienta, čím sa naplnil jeden z dôvodov, ktorý si strany ako dôvod jednostrannej zmeny úrokového rozpätia dojednali v bode 5.5. dodatku. Zároveň je možné zvýšenie úrokového rozpätia považovať za adekvátne, a to vzhľadom na to, že ustanovenie bodu 12.1.1.1. (ktoré žalovaná neaplikovala) umožňuje za určitých podmienok zvýšenie úrokového rozpätia až do 10,41% p.a.. Bod 5.5. dodatku pritom ani nemá hornú hranicu zvýšenia, napriek tomu žalovaná úrokové rozpätie zvýšila iba na hodnotu 2,50 % p.a., čo ani zďaleka nedosahuje úroveň možného zvýšenia dojednaného podľa bodu 12.1.1.1. dodatku. Tiež dodal, že nebolo preukázané, že by v čase zvýšenia úrokového rozpätia žalobca namietal neadekvátnosť zvýšenia.

20. Okresný súd zdôraznil, že žalobca žalobu skutkovo vymedzil tak, že tvrdil bezdôvodné obohatenie žalovanej z dôvodu, že jej bolo plnené na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky v bode 5.5. dodatku s tým, že do doručenia stanoviska NBS nevedel, že žalovaná nemá na zvýšené úrokové rozpätie nárok. Znamená to teda, že podľa tvrdenia žalobcu voči použitiu ustanovenia bodu 5.5. dodatku namietal až o niekoľko rokov po tom, čo došlo k postupu žalovanej podľa dodatku. Avšak už v čase použitia tohto ustanovenia žalobca (ako je vyššie uvedené) o použití bodu 5.5. dodatku vedel a zmieril sa s jeho použitím, hoci mal aj iné možnosti riešenia. Ak potom žalobca voči jeho použitiu namietal až o niekoľko rokov neskôr, možno to považovať za účelové a odôvodnené zrejme iba zmenou v osobe prokuristu.

21. Za potrebné považoval okresný súd poukázať na povinnosť žalobcu ako správcu v zmysle § 8b ods. 3 Zákona o vlastníctve bytov, a síce pri obstarávaní služieb dojednať čo najvýhodnejšie podmienky, aké sa dali dojednať v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Žalobca ako správca je tou istou právnickou osobou, ktorá zastupovala vlastníkov bytov pri uzavretí predmetného dodatku v roku 2009, pričom žalobou podanou o cca 7 rokov neskôr namieta znenie dodatku, s ktorým v roku 2009 súhlasil a použitiu bodu 5.5., ktoré v roku 2011 nakoniec akceptoval. Ak žalobca spochybňuje výhodnosť dojednania dodatku pre vlastníkov bytov, spochybňuje tým paradoxne splnenie si svojej povinnosti uloženej mu citovaným ustanovením. V súvislosti so zmluvou o úvere boli vlastníci bytov zastúpený žalobcom ako správcom, za ktorého pri uzatváraní zmluvy o úvere, dodatku, ako aj pri rokovaniach o zmene úrokového rozpätia konal prokurista. Skutočnosť, že následne došlo k zmene v osobe prokuristu, nič nemení na tom, že išlo stále o toho istého správcu, ktorý bol povinný dodržiavať ustanovenie § 8b ods. 3 Zákona o vlastníctve bytov (v znení účinnom ku dňu uzavretia dodatku). Ak tak neurobil, je namieste otázka zodpovednosti za škodu, ktorú tým prípadne vlastníkom bytov a nebytových domov spôsobil.

22. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že nebolo možné považovať bod 5.5. dodatku za neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto nebolo možné dospieť k záveru, že by žalovaná prijala bezdôvodné obohatenie na úkor vlastníkov bytov, pretože jej bolo plnené na základe uvedeného platného ustanovenia. Z uvedeného dôvodu žalobu vo výroku I. rozsudku zamietol, a to v časti istiny, ako aj úroku z omeškania, keďže žalovaná sa s plnením do omeškania nedostala. Ešte dodal, že ak sa žalobca v podaniach zo dňa 30.8.2019 a 29.11.2019 domáhal aplikácie § 298 ods. 1 CSP, nešlo podľa názvu podaní ani podľa ich obsahu o návrh na pripustenie zmeny petítu (ako napr. na čl. 269), keď žalobca poukazoval na možnosť, že súd môže aj bez návrhu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Keďže však dospel okresný súd k záveru, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku v bode 5.5. dodatku nejde, nevyslovil jej neplatnosť.

23. Na záver ešte doplnil, že dôvodom pre zamietnutie žaloby je aj jej nepreskúmateľnosť, keďže žalobca sa po zmene žaloby domáhal zaplatenia sumy 3.948,40 Eur s úrokom z omeškania s tým, že žalovaná sa mala bezdôvodne obohatiť za obdobie od 15.12.2011 do 15.6.2016 o sumu 3.917,25 Eur a za obdobie od 16.6.2016 do 21.11.2016 o sumu 31,15 Eur, čo však nezodpovedá Výpočtu bezdôvodného obohatenia (č.l. 330), keďže súčet žalobcom uvádzaných súm za obdobie od 15.12.2011 do 15.6.2016 je 2.030,95 Eur (rozdiel oproti žalovanej sume je 1.886,30 Eur) a súčet žalobcom uvádzaných súm za obdobie od 16.6.2016 do 21.11.2016 je 25,54 Eur (rozdiel oproti žalovanej sume je 5,61 Eur). Napriek tomu, že žalovaná uvedené rozpory namietala a okresný súd konštatoval spornosť výšky prípadného bezdôvodného obohatenia, uvedené rozdiely žalobca v priebehu konania nevysvetlil. Nebolo pritom namieste vyzývať žalovanú na prepočet jednotlivých splátok (ako to žiadal žalobca v podaní zo dňa 30.8.2019), keďže žalovaná voči výpočtu rozdielu medzi úrokom, ktorý bol uhradený a úrokom, ktorý by bol uhradený pri pôvodnom úrokovom rozpätí, nenamietala. Nepreskúmateľnosť však je daná tým, že

žalobca nevysvetlil, ako vznikli rozdiely medzi sumami, ktoré za uvedené obdobia požaduje v zmysle zmenenej žaloby a sumami, ktoré rozpisal vo Výpočte bezdôvodného obohatenia.

24. Okresný súd ďalej konštatoval, že keďže dospel k záveru, že žalovaná sa bezdôvodne neobohatila, bolo by nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou premlčania nároku a vznesenou námietkou premlčania, keďže žalobcovi, resp. vlastníkom bytov voči žalovanej žiadny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nevznikol. K uvedenému uviedol len toľko, že v konaní sa uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (konkrétne zaplatenie sumy, o ktorú mal byť úver preplatený na úroku, a tak mali byť poskytnuté žalovanej finančné prostriedky, na ktoré táto nemala podľa žalobcu nárok), ktoré sa premlčujú v 2-ročnej subjektívnej a 3-ročnej alebo 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Keďže žaloba bola podaná dňa 30.6.2016, premlčané by boli všetky plnenia urobené viac ako 3 roky pred podaním žaloby, t.j. v trojročnej objektívnej premlčacej dobe. V prejednávanej veci by pritom nebolo možné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože v konaní nebol preukázaný úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť, keď zvýšenie úrokového rozpätia malo základ priamo v zmluve. Podporne poukázal najmä na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/58/2019-398 zo dňa 30.6.2020, ale aj na jeho rozsudky č. k. 24Co/632/2015 zo dňa 11C/33/2017, č. k. 9Co/284/2017-86 zo dňa 27.3.2018, č. k. 9Co/199/2018-114 zo dňa 26.3.2019. Pokiaľ ide o výpoveď svedka Ing. B., tento svedok vypovedal o okolnostiach, ktoré sa týkali iného zmluvného vzťahu, súvisiaceho s iným bytovým domom a zároveň svedok vyjadroval vlastný subjektívny názor na zvýšenie úrokového rozpätia, a preto ani z jeho výpovede nebolo možné mať za preukázaný úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť v konkrétnom právnom vzťahu žalobcu a žalovanej v tu prejednávanej veci. V konaní nebolo žiadnym dôkazom preukázané tvrdenie žalobcu, že zo strany žalovanej išlo o sústavnú činnosť, ktorá vedome smeruje k bezdôvodnému obohateniu, ale bolo preukázané, že išlo o postup v zmysle ustanovenia úverovej zmluvy z dôvodu zvýšenia miery rizika klienta. V prípade subjektívnej premlčacej doby by bolo potrebné prihliadnuť na skutočnosť preukázanú výpoveďami svedkov Ing. F. a Ing. D., a síce, že žalobca o zvýšení úrokového rozpätia vedel už od počiatku. Pokiaľ ide o poukazovanie žalobcu na uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovanej v rozpore s dobrými mravmi, okresný súd vznesenie námietky premlčania žalovanou za zneužitie práva nepovažoval. V zásade totiž platí, že vznesenie námietky premlčania je uplatnením práva, ktoré zákon predpokladá, pričom neboli preukázané žiadne také individuálne okolnosti prípadu, ktoré by umožňovali na námietku premlčania neprihliadnuť. Tieto okolnosti musia byť pritom naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 2648/2003 zo dňa 31.8.2004).

25. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaná bola v konaní v celom rozsahu úspešná, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovanej voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100 % trov konania. Pokračoval, že ustanovenie § 257 CSP upravuje moderačné právo súdu, ktoré umožňuje súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznať úspešnej strane nárok na náhradu trov konania celkom alebo sčasti. Uplatnenie tohto ustanovenia je možné len z výnimočných dôvodov, ktorá výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu, pričom ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu § 257 CSP však v konaní žalobcom neboli tvrdené a okresný súd ich sám nezistil. Takýmto dôvodom pritom nemôže byť skutočnosť, že na strane neúspešného v konaní ide o správcu zastupujúceho spotrebiteľov. Po posúdení všetkých okolností konkrétnej veci, dospel k okresný súd záveru, že tu nie sú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP), pre ktoré by bolo potrebné žalovanej náhradu trov konania celkom alebo sčasti nepriznať (ods. 62 odôvodnenia preskúmaného rozsudku).

26. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal žalobca odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že prizná žalobcovi žalobou vznesený nárok, alternatívne rozsudok zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), g), f), h) CSP. Argumentoval nesprávnym právnym posúdením v bode 42. rozsudku s tým, že zároveň okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Okresný súd namiesto posudzovania neprijateľnosti zmluvnej podmienky, postupoval svojvoľne hodnotením určitosti a zrozumiteľnosti ustanovenia čl. 5.5 Zmluvy, aj napriek tomu, že žalobca sa jej nedomáhal a ani protistrana zrozumiteľnosť a určitosť čl. 5.5 Zmluvy nespochybňovala (nebola medzi stranami sporná), a to i napriek tomu, že okresný súd konštatuje, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, cituje: „vzťah medzi vlastníckmi bytov ako dlžníkmi

a bankou ako veriteľom bolo potrebné posúdiť ako spotrebiteľský vzťah v zmysle Občianskeho zákonníka“ (čl. 36 odôvodnenia rozsudku). Okresný súd sa nezaoberal listinnými dôkazmi: rozsudkom NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, spolu s uznesením ÚS SR sp. zn. III. ÚS 124/2020-21 zo dňa 15.4.2020. V tomto prípade súdy posudzovali čl. 4.6 zmluvy o úvere, ktorý je doslovný s čl. 5.5 zmluvy o úvere v tomto súdnom konaní a vyhlásili ho za neprijateľnú zmluvnú podmienku už v roku 2015. S odkazom na konštatovanie okresného súdu v odseku 41. odôvodnenia rozsudku považuje postup okresného súdu za zmatečný, nakoľko okresný súd svojvoľne nedodrжал predmet konania určený žalobou a písomnými podaniami žalobcu, ktorý sa opakovane domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, hoci tak súd mal učiniť „ex offio“ aj bez návrhu. V konečnom dôsledku sa ani zmením čl. 5.5 z hľadiska jeho určitosti a zrozumiteľnosti nevenoval, ale podrobne skúmal kontraktačný proces, pričom stačilo zodpovedať právnu otázku, či je vôbec možné zvýšiť úrokové rozpätie alebo len úrokovú sadzbu. Nakoľko súdy už niekoľkokrát vo vyššie spomínaných súdnych konaniach definitívne a s konečnou právoplatnosťou skonštatovali, že čl. 5.5 Zmluvy je neplatný z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ustanovenie čl. 5.5 je neplatné aj vo všetkých ostatných spotrebiteľských zmluvách „ex lege“.

27. Dokazovanie vykonanými výsluchmi trpí zásadnými vadami. Ing. F. na pojednávaní dňa 9.7.2020 (str. 3 zápisnice) skonštatoval: „my sme podpísali zmluvu, podmienky sme si preštudovali v začiatkoch (pozn. rok 2006), potom to bola štandardná zmluva, nevstupovali sme do toho. Dexia si povedala podmienky, na dome to odsúhlasili, my sme podpísali zmluvu.“ Zároveň svedok uviedol, že: „aspoň tie prvé zmluvy (pozn. rok 2006) sme čítali celé, potom už možno tie ďalšie zmluvy sme tak detailne nečítali.“ Na otázku svedkovi F., či vedel, že tá zmluva sa dá jednostranne meniť zo strany banky, svedok uviedol, že: „NIE.“ (str. 5 zápisnice). Až pri rokovaní v roku 2012 svedok uviedol, že „to tak nejako bolo v zmluve písané, že môže prísť k úprave, na základe toho sme neuspeli, keď sme to rozporovali.“ (str. 6 zápisnice). Teda z výsluchov vyplýva, že vedomosť svedka o možnosti zvýšenia úrokového rozpätia bola až následná, po neúspešných rokovaní so žalovanou, teda v roku 2012, kedy boli žalovaným upozornení na existenciu čl. 5.5.

28. Aj z výpovedí Ing. D., ktorý sa úporne snaží presvedčiť okresný súd o oprávnenosti žalovaného na zvýšenie úrokového rozpätia je jasné, že ani netuší resp. tuší ale nechce priznať, z akého dôvodu došlo v skutočnosti k zvýšeniu úrokového rozpätia. Najjednoduchšie vysvetlenie, ktoré vyznieva dôveryhodne, je vysvetlenie navýšenia úrokového rozpätia prezentované na pojednávaní dňa 9.7.2020 Ing. F. v priamej súvislosti s výpoveďou Ing. D., že banka sa pokúšala zvýšiť maržu aj predtým, pričom bol potrebný podpis dodatku, ktoré žalobca odmietol realizovať, preto sa žalovaný pokúšal využiť prepád EURIBORU spolu s jednostrannou zmenou úrokového rozpätia, čo bo pokyn od úverovej komisie z centrality banky, ktorá už v tom čase vedela, že sadzba EURIBOR bude aj záporná. Tvrdenie svedka Ing. D. (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020) že dôvodom prehodnotenia úrokového rozpätia bolo zvýšenie nezamestnanosti z 2 % na 14 % neobstojí, nakoľko v histórii SR nikdy nebola nezamestnanosť vo výške 2 % v roku 2008 bola miera nezamestnanosti na úrovni 8,5 % a k zvýšeniu nezamestnanosti došlo v roku 2009 na úroveň 12,5 %, teda k rastu nezamestnanosti došlo 3 roky skôr, v rokoch 2011 bola nezamestnanosť konštantná, pričom v roku 2012 začala nezamestnanosť kontinuálne rapídne klesať. Teda riziko splácania úverov proklamované centrálou banky resp. Úverovou komisiou neexistovalo. Svedok Ing. D. (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 22Csp/86/2019 zo dňa 30.1.2019) tvrdí, že „dôvodom zvýšenia úrokovej sadzby-rizikovej prirážky (pozn. úrokového rozpätia) bolo porušenie podmienok zmluvy a bonita klienta.“ Zo samotných výsluchov je zrejmé, že prvé zmluvy sa uzatvárali v roku 2006, pričom táto zmluva sa dojednávala hlavne čo sa týka podmienok poskytnutia a formálnych náležitostí, nakoľko sa jednalo vôbec o nový bankový produkt, pripomienky žalobcu boli akceptované v minimálnom rozsahu a dotýkali sa maličkovstí nie podstatných častí zmluvy. Podľa výpovede pána F. (str. 2, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020) prvé zmluvy boli poskytnuté na kontrolu, kde právnik (Dr. A.) vykonal len minimálne úpravy, ktoré banka akceptovala, pričom svedok opisuje časovo, že sa jednalo o obdobie roka 2006 „Dexia bola prvá banka, ktorá dokázala poskytnúť úvery bytovým domom. Potom neskôr prišli ďalšie banky, ktoré poskytovali tento úver.“. Následne sa zmluvy kvôli veľkému počtu čítali sporadicky a ak bolo podpisovaných viac zmlúv v krátkom čase, tak sa im nevenovala žiadna pozornosť a automaticky sa podpisovali, pri podpise sa skontrolovali len základné parametre úveru. Z výsluchu pána D. vyplýva, že zmluvy sa sprísňovali a najjednoduchšie boli v roku 2006, tie ani neobsahovali možnosť zvýšenia úrokového rozpätia, pretože neobsahovali článok 5.5 Zmluvy: „Prvé zmluvy z roku 2006 nemali určité body, kde sa dalo v zmysle zmluvy postupovať a novšie zmluvy mali. Pri ktorých to bolo možné sa to realizovalo (pozn. navýšenie úrokového rozpätia).“ (str. 4, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019) a „Presne sa

postupovalo podľa toho, aký typ zmluvy, boli zmluvy, ktoré neumožňovali zvýšiť podľa bodu, ktorý bol definovaný (pozn. bodu 5.5), zvyšovalo sa to len tam, kde to zmluva umožňovala.“ (str. 5, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/25/2017 zo dňa 21.1.2020) a opakovane: „Tie, ktoré to neobsahovali, tak sa to nedalo podľa toho postupovať.“ (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020).

29. Pán F. síce tvrdí, že zmluvy „zbežne čítali“, ale je zásadné, že si túto zmenu nevšimol a nevedel o tom, že sa dá jednostranne navýšiť úrokové rozpätie žalovaným. (str. 5, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020 „Nevedeli sme to, ani sme nepočítali, že by sa to tak jednostranne zvýšilo.“). To sa dozvedel až následne v roku 2012 po aplikácii daných ustanovení bankou a po faktickom zistení, „že sa niečo na účtoch domov deje“ ekonomickou námestníčkou. Svedok Ing. D. potvrdil, že boli minimálne tri varianty zmluvy, pričom svedok F. tvrdil, že zmluvy boli rovnaké (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020). Svedok Ing. D. následne na pojednávaní dňa 28.7.2020 tvrdil, že: „Vždy, keď sa vypracoval nejakým spôsobom nový text úverovej zmluvy, bol klientovi zaslaný na prečítanie, následne sme mali rokovanie, kde sme si vysvetlili všetky náležitosti, zmluva bola detailne prebratá.“. Následne však tieto tvrdenia popiera, keď sám svedok hovorí: „V roku 2008 sa poskytovali ročne desiatky úverov, rokovanie bolo ku každej zmluve, hlavne pri podpise, ak bolo skonštatované, že táto zmluva je taká istá ako včera, predvčerom, minulý týždeň, boli prebraté základné ustanovenia: na čo je úver použitý, účel úveru, výška úveru, úroková sadzba, aký typ úrokovej sadzby, podmienky splácania..., zmluva sa prešla v hlavných bodoch pred každým podpisom.“ (str. 6, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020). Ak by mal žalovaný dôkazy o pravidelnom zasielaní návrhov zmlúv emailovými správami, nebol by problém ich určite predložiť a žalovaný by ich v rámci procesnej obrany určite predložil. Vzhľadom k tomu, že táto komunikácia neprebíhala, nie je možné o tom predložiť listinné dôkazy.

30. Aj vzhľadom na osobu pána F., ktorý pôsobil vo funkcií viac ako 25 rokov, nemožno predpokladať, že by zmluvy podrobne čítal, nakoľko si variantnosť zmlúv ani nevšimol. Zmluvy chodili podpisovať na pobočku banky alebo na Bytové družstvo so sídlom v Trnave, pričom vzťah s bankou bol priateľský. Zmluva preto nebola individuálne dojednaná vôbec, ak boli nejaké jednania ohľadom zmluvy, tak len ohľadom prvej zmluvy v roku 2006 bez právneho odborného posúdenia, pretože „iná možnosť nebola“ a podľa vyjadrenia pána F. „bytové domy chceli zatepľovať“. Podľa vyjadrenia pána F. sa procesu pripomienkovania zmluvy zúčastnil aj pán Dr. A., ktorého podľa vyjadrenia pána D. „v živote nevidel“, iba vedel, že pôsobí vo vrcholovom manažmente, teda nie zjavne ako právnik, ktorý viedol kontrakčný proces. Ak teda Dr. A. mal vstupovať do procesu, tak je zrejmé, že do týchto procesov nikdy nevstúpoval, nakoľko so žalovaným sa osobných stretnutí nezúčastnil. Zároveň uvádza, že Dr. A. nebol ani advokát a ani neposkytoval právne poradenstvo pre žalovaného, pôsobil v predstavenstve žalovaného a vzhľadom na svoj dôchodkový vek ťažký zdravotný stav a mozgovú mŕtvicu prekonanú v roku 2006 vykonával len čestnú funkciu, teda jedenkrát mesačne sa zúčastnil na zasadnutí predstavenstva. Od 1.8.2006 do 30.6.2009 zastával funkciu predsedu Slovenského zväzu Bytových družstiev, kde mal aj trvalý pracovný pomer, teda sa ani nemohol zúčastňovať kontrakčného procesu, ako sa snaží naznačiť Ing. F.. Nakoľko Dr. A. zomrel v roku XXXX, nikto nepotvrdí tieto skutočnosti, preto Ing. F. uviedol osobu Dr. A. ako osobu zodpovednú za kontrakčný proces.

31. Z výsluchu Ing. D. (str. 6 Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019) vyplýva, že žalobca nenamietal zvýšenie marže (pozn. úrokového rozpätia) „a nie je o tom ani písomný záznam“ a zároveň že sa „ani nevedli rokovania o potencionálnom zvýšení úrokového rozpätia“. Z výsluchu Ing. D. (str. 3, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11Csp/134/2016 zo dňa 27.6.2019) vyplýva, že žalobca nenamietal zvýšenie úrokového rozpätia: „Celkove si pamätám, že tam došlo k zhoršeniu rizika a bolo treba prispôbiť maržu. Nebol som pri tom rozhodnutí, pri rokovaní. Ja som to dostal, že treba zavolať pána riaditeľa a oznámiť mu. Bytové družstvo neprotestovalo a neprotestovalo z toho dôvodu že úroková sadzba nebola vyššia ako predchádzajúcich šesť mesiacov.“.

32. Dôvodom zvýšenia úrokového rozpätia neboli dôvody na strane žalobcu, ale na strane žalovanej. Neboli splnené zmluvné podmienky podľa čl. 5.5 zmluvy na zvýšenie úrokového rozpätia (ak by dojednanie bolo platné), pretože skutočné dôvody zvýšenia úrokového rozpätia a úmysel žalovanej podrobne vysvetlil Ing. D. na výsluchu dňa 4.4.2020 (str. 3 Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020): „V roku 2008 došlo k finančnej kríze, ročný EURIBOR mal hodnotu 4,8 až 5%, finančná kríza spôsobila, že sa dalo predpokladať, že EURIBOR bude rýchlym tempom klesať, dokonca, že dosiahne mínusové hodnoty, preto Výbor (pozn. centrála banky), aby predišiel problémom s poklesom

EURIBOR, nás poveril, aby sme so všetkými klientami, ktorí majú úrokovú zložku variabilnú začali rokovať. Tak isto bolo realizované rokovanie s predstaviteľmi BD, kde sme danú problematiku predstavili, ale k dohode neprišlo, pretože dohoda bola nutná, aby sa mohla zmeniť úroková sadzba, musel byť uzavretý dodatok, nedalo sa to spraviť jednostranne zo strany banky. Jednomesačný EURIBOR bol najlacnejší, ročný najdrahší. Prokurista (pozn. pán F.) nesúhlasil podpísať niečo, čo mu o 3 % zvýši úrokovú sadzbu. Klient nesúhlasil. Išlo sa ďalej. Po 2-3 rokoch došlo k tomu, o som povedal na začiatku (pozn. k zvýšeniu úrokového rozpätia)“.

33. Z vykonaného dokazovania je zjavné, že napriek jeho pochybnosti, okresný súd sa priklonil v celom rozsahu ku skutkovým tvrdeniam bývalého zamestnanca banky Ing. Z. D. a napriek zásadným rozporom v skutkových tvrdeniach svedkov a listinných dôkazov (stanovisko NBS), vyhodnotil dokazovanie v neprospech spotrebiteľov, hoci žalovaný mal postupovať so zvýšenou odbornou starostlivosťou a uskutočniť dokazovanie k procesnej obrane žalovaného sám.

34. Aby mohol súd rozhodnúť o neprijateľnosti zmluvnej podmienky musí v prípade pasivity spotrebiteľa obstaráť, zabezpečiť a vykonať dôkazy z vlastnej iniciatívy, a teda takéto dôkazy sú nevyhnutné pre rozhodnutie veci. V zmysle ust. § 295 CSP v spojení s § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa a povinnosťou „ex offio“ kontroly neprijateľných zmluvných podmienok možno teda uvažovať nie len o možnosti vykonať nenavrnuté dôkazy, ale dokonca o povinnosti súdu vykonať aj dôkazy, ktoré sú v prospech spotrebiteľa a ktoré spotrebiteľ nenavrhol.

35. V zmysle § 366 ods. 1 písm. c) a d) CSP žalobca predložil zápisnice z výsluchov pána F., ktoré sa uskutočnili 28.7.2020 a 4.8.2020 a zápisnice z výsluchov Ing. D., ktorými má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.8.2020, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/25/2017 zo dňa 21.1.2020, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 22Csp/86/2019 zo dňa 30.1.2019, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11Csp/134/2016 zo dňa 27.6.2019).

36. Tvrdenia okresného súdu v odseku 42. odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ označil v celom rozsahu za nepravdivé. Argumentoval tým, že Okresný súd Žilina v rozsudku sp. zn. 14C/295/2014 druhým výrokom určil, že bod 4.6 zmluvy o poskytnutí úveru v znení „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu podľa bodu 4.4 zmluvy v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta a zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel ustanovených NBS. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase vykonávanej zmeny.“ V prejednávanej veci podobné dojednanie obsahuje zmluva v čl. 5.5 s tým rozdielom, že v danom prípade je možné dokonca alternatívne meniť úrokovú sadzbu aj z dôvodu zmeny ratingu klienta stanoveného bankou, pričom ustanovenie obsahuje ešte neurčitejšie a nezrozumiteľnejšie pojmy („v čase ich ostatného posúdenia“ alebo „s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami“). Zmluva neobsahuje definíciu pojmov „miera rizika klienta“ a ani „zmena ratingu klienta“. V tejto súvislosti odvolateľ odkázal na nález I. ÚS 243/07, podľa ktorého sa má nejasný pojem vykladať v neprospech strany, ktorá ho použila. Odvolateľ má za to, že čl. 5.5 je ešte viac neurčitý ako čl. 4.6. Podľa čl. 5.5 zmluvy nie je možné ani úrokové rozpätie meniť, len úrokovú sadzbu. Právna kvalifikácia obidvoch zmlúv je totožná, obe boli uzatvorené podľa § 497 Obchodného zákonníka, obe medzi spotrebiteľmi a obe sa týkali aj financovania bývania, v jednom prípade na nákup a v druhom na obnovu bývania. Preto odvolateľovi nie jasné aký podstatný rozdiel v skutkových okolnostiach má okresný súd na mysli.

37. Nadväzujúc na bod 44. odôvodnenia rozsudku odvolateľ uviedol, že aj napriek tomu, že opakovane navrhoval, aby súd vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky v čl. 5.5 zmluvy, okresný súd sa touto skutočnosťou nezaoberal, hoci bola podstatná. Namiesto toho hľadal riešenie ako sa vyhnúť posúdeniu neprijateľnosti a sám z vlastnej iniciatívy navrhol preskúmanie jej určitosti a zrozumiteľnosti. Podľa názoru odvolateľa je právny úkon tak neurčitý a nezrozumiteľný, že sa nedá logicky zdôvodniť a argumentácia súdu o zrozumiteľnosti a určitosti čl. 5.5 zmluvy je svojvoľná a nesprávna. Z výpovede svedka Ing. F. je zjavné, že nevedel, že úrokové rozpätie sa dá meniť, ani za akých podmienok, prvé zmluvy, ktoré možno boli posudzované, ani zmluvné dojednanie čl. 5.5 neobsahovali, svedok si dokonca nevšimol, že existovali rôzne varianty zmlúv.

38. V nadväznosti na odsek 46. odôvodnenia preskúmaného prvoinštančného rozsudku odvolateľ uviedol, že žalovaná ako banka nič nedokazovala, hoci v otázke individuálneho dojednaní ustanovení zmluvy mala v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka dôkazné bremeno. Žalovaná nepreukázala individuálne dojednanie zmlúv a nepreložila žiaden dôkaz, že by správcovi bol zaslaný návrh na pripomienkovanie, nepredložila jednu e-mailovú správu alebo záznam z rokovania, že vôbec kontrakčný proces prebiehal, dokonca sa ani nevyjadrila, že by navrhla dôkaz a tvrdila, že zmluva bola individuálne dojednaná. Podľa žalobcu sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal s vykonaným dokazovaním a v napadnutom rozsudku neuviedol vôbec nič k uvedeným skutočnostiam. Okresný súd vychádzal len z účelových a rozporuplných tvrdení Ing. D. a Ing. F. a skonštatoval, že sa nejedná o formulárovú zmluvu, pričom mal vedomosť o minimálne 50 prípadoch, v ktorých bolo znenie zmluvy totožné. To, že sa jednalo o formulárovú zmluvu vyplýva aj zo skutočnosti, že zmluva sa aplikovala aj na iné úverové prípady, ktoré boli podrobené súdnemu prieskumu. Okresný súd zjavne nesprávne používa v odôvodnení termín úroková sadzba, namiesto úrokové rozpätie, ktoré je vlastne cenou peňazí - ziskom žalovanej, ktorá sa zvýšila o 100%. Pokiaľ odkazuje na ust. § 53 ods. 15 písm. a) Občianskeho zákonníka účinné od 1.6.2010, toto tvrdenie odvolateľ označil za účelové a zjavne nesprávne, nakoľko zmluva o termínovanom úvere by musela súčasne obsahovať záväzok dodávateľa o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu a zároveň ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať zmluvu, čo zmluva neobsahuje.

39. V nadväznosti na odseky 47. a 48. odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ uviedol, že v prípade subjektívnej premlčacej doby je jej začiatok viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného spotrebiteľa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila. Žalobca dňa 26.5.2014 zaslal žalovanému žiadosť o doloženie, ktorá sa týkala zmeny úrokovej sadzby v dôsledku zmeny rizika klienta, v ktorom bolo uvedené, že klient nesúhlasí s ročným vyúčtovaním nákladov na údržbu a opravu bytového domu družstvom, do ktorého sa premieťa zvýšený úrok vo vzťahu k postupu banky. Žalobca na základe uvedeného listu nemohol mať vedomosť a už rozhodne nie skutočnú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia o skutočnej výške bezdôvodného obohatenia. Žalobca v zmysle predmetnej žiadosti žiadal žalovaného o doloženie hodnotenia miery rizika klienta. Z odpovede žalovaného listom zo dňa 24.6.2014 nie je zrejmá výška bezdôvodného obohatenia a ani tá skutočnosť, ktorá by oprávňovala žalovaného k takémuto kroku, resp. postupu. Okresný súd sa nezaoberal právnym posúdením čl. 5.5 zmluvy v rozpore s čl. 6 CSP a radšej postupoval v zmysle procesných námietok žalovanej, ktoré žalobca označil v zmysle čl. 5 CSP za zneužitie práva. Dokazovanie v tomto smere je plné rozporov a vychádza z protichodných tvrdení svedkov. Žalobca s tvrdením okresného súdu nesúhlasí a poukazuje na stanovisko NBS zo dňa 28.4.2016. Podľa neho sa okresný súd nezaoberal ani vykonávaním dôkazov, neoboznámil sa s ich obsahom a dokonca stanovisko ani nečítal.

40. Nadväzujúc na odsek 49 odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľ uviedol, že právna teória vylučuje posúdenie ako platného právneho úkonu neuskutočnenie jednostranného právneho úkonu (vo vzťahu k spotrebiteľom) resp. jeho nedoručenie alebo preukázateľne oneskorené doručenie. Svedok Ing. D. v tejto časti podal rôzne výpovede, kde tvrdil, že sa vždy doručovali oznámenie poštou, ak išlo o zásadné zmeny zmluvy, dokonca doporučené poštou, následne tvrdil, že sa doručovali osobne, potom sa doručovali obyčajnou poštou, dokonca aj kuriérom. Ing. D. dvakrát vo svojich výpovediach skonštatoval, že sa robili oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia ešte v roku 2014. Ako teda súd mohol skonštatovať, že úkon bol zrealizovaný riadne a včas, ak existuje zásadné podozrenie, že so zásielkami bolo manipulované, boli dorábané a poštové hárky boli pozmeňované. Okresný súd kladie nekonanie žalovanej na zodpovednosť spotrebiteľov a prikláňa sa pri nepreukázaní podstatných skutočností zo strany žalovanej v neprospech spotrebiteľov k tvrdeniam žalovanej. Ako vyplýva z výsluchov, Ing. F. sa dozvedel až v roku 2012 o zvýšení úrokového rozpätia. Tvrdenia Ing. D. sú účelové a tendenčné, nakoľko sa týkajú priamo plnenia jeho pracovných povinností, ktoré si zjavne neplnil a časť oznámení nezaslal vôbec, časť v roku 2014 a časť po začatí osobných rokovaní, teda v období rokov 2012 do roku 2014, kedy Ing. F. skončil výkon svojej funkcie prokuristu.

41. K odkazu okresného súdu na výpoveď svedka v odseku 50. odôvodnenia napadnutého rozsudku súd prvej inštancie k dôvodnosti použitia bodu 5.5 odvolateľ uviedol, že tvrdenia súdu prvej inštancie sú nesprávne. Hlavný faktor, ktorým je rast nezamestnanosti nastal už v roku 2009, teda nie je možné reflektovať na tvrdení rast nezamestnanosti v roku 2011 a 2012, kedy bola miera nezamestnanosti

stabilná, dokonca klesala. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na oficiálne štatistiky ÚPSVaR. Podľa neho teda reálne dôvody na prehodnotenie miery rizika a zmenu ratingu neexistovali, nakoľko v čase poskytnutia úveru v roku 2009 bola hospodárska situácia a nezamestnanosť horšia ako v čase prehodnotenia v rokoch 2011 a 2012. Okresný súd ani žalovaná nevysvetlili, čo sa pod zmenou ratingu klienta rozumie a termín zmena ratingu nie je nikde v zmluve vysvetlený. Poukázal na výpovede Ing. D., ktorý poukázal na rôzne dôvody, resp. príčiny zmeny úrokového rozpätia.

42. K odseku 53. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolateľ poukázal na stanovisko žalovanej zo dňa 17.3.2016, kde uviedla, že prehodnotila riziko klienta z dôvodu porušenia záväzku zo zmluvy o termínovanom úvere na základe nedodania správy o činnosti správcu bytového domu, vyúčtovanie použitia fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu a špecifikácie objemu pohľadávok a záväzkov vzniknutých v súvislosti s vlastníctvom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome alebo vzniknutých v súvislosti so správou bytového domu, žalovaný ako banka posúdila mieru rizika ako zvýšenú. Postup bol podľa názoru banky oprávnený. Predložením uvedených dokumentov sa zvýšilo riziko banky a preto banka bola nútená použiť postup podľa bodu 5.5 jednotlivých zmlúv. Na základe tejto skutočnosti banka považuje svoj postup za správny a nevidí dôvod na jeho prehodnocovanie. Z uvedeného odvolateľ vyvodil, že buď klame žalovaná vo vzťahu k NBS, alebo klame svedok Ing. D. vo všetkých súdnych konaniach.

43. V nadväznosti na odsek 54. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolateľ skonštatoval, že okresný súd sa nezaoberal predmetom konania, porušoval princíp rovnosti zbraní, nevykonával právne posúdenie veci vôbec a namiesto toho sa zaoberal výsluchmi, ktoré boli nadbytočné, nezaoberal sa rozsudkami najvyšších súdnych autorít, odklonil sa od názoru NS SR aj ÚS SR a riešil určitosť a zrozumiteľnosť ustanovenia zmluvy len z toho dôvodu, aby následne mohla žalovaná vykonať dokazovanie Ing. F. a následne skonštatovať, že zmluva bola individuálne dojednaná. Sám sudca viedol procesnú obranu žalovanej a svojím procesným postupom spôsobil aj inú vadu, ktorá je odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Okresný súd sa nevysvetliteľne ponáhal aj v prípade výsluchov Ing. F..

44. Žalobca napáda rozsudok súdu prvej inštancie aj z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti namietal porušenie princípu rovnosti zbraní tým, že súd neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovanej tým, že vlastnými úvahami a nad rámec navrhnutých a vykonaných dôkazov kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej. Okresný súd sa nevysvetliteľne ponáhal aj v prípade výsluchov Ing. F..

45. Žalobca sa nestotožňuje s argumentáciou a odôvodnením súdu prvej inštancie uvedenými v odsekoch 50. až 56. týkajúcich sa plynutia premlčacej doby a z toho vyplývajúci rozpor s dobrými mravmi. Uvedený právny záver súdu prvej inštancie považuje za nesprávny, nakoľko vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v spojení s vykonaným dokazovaním tiež okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým tvrdeniam.

46. V ďalšej časti odvolania žalobca napadol rozhodnutie aj v II. výroku o náhrade trov konania. Je v rozpore s princípom spravodlivosti, ak súd prvej inštancie zaviazal žalobcu k povinnosti uhradiť trovy konania vo výške 100 % žalovanej najmä z dôvodu, že koná vo vlastnom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov - spotrebiteľov. Z pozície zákonného zástupcu slabšej strany spotrebiteľov je rozhodnutie súdu o nároku žalovanej na náhradu trov konania v plnom rozsahu nespravodlivé. Poukázal na znenie ust. § 257 CSP. Okresný súd skonštatoval, že právo žalobcov je premlčané a preto nie sú úspešní (k čomu v danom prípade nedošlo - pozn. odvolacieho súdu), avšak súd nebral do úvahy reálne poškodenie spotrebiteľov, ktorí žalovanej banke platili viac ako mali a naturálne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia zostalo, hoci nie v žalovateľnej forme. V tomto prípade by spotrebiteľia znášali okrem bezdôvodného obohatenia aj trovy konania, čo by bolo zjavne nespravodlivé aj vzhľadom na dĺžku súdneho konania a prieťahov spôsobených súdom a žalovaným, ktorý vznášal množstvo procesných námietok, na ktoré súd prihliadal a ktoré sa ukázali ako neopodstatnené. Zdôraznil, že v prípade, ak sa vychádza z účelnosti vynaložených právnych prostriedkov na právnu ochranu žalovaný, ktorý disponuje celým právnym oddelením s desiatkami interných právnikov zamestnancov, požíva aj externú advokátsku kanceláriu, pričom nič mu nebránilo na uvedené spory využiť vlastné kapacity, preto žalobca považuje doteraz vzniknuté náklady na právnu obranu žalovaného na zbytočné, ak tieto majú znášať

spotrebiteľia. Vzhľadom na uvedené má za to, že i v časti o náhrade trov konania rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

47. K odvolaniu žalobca pripojil rozhodnutie Zápisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.8.2020, Zápisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020, Zápisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020, Zápisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019, Zápisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/25/2017 zo dňa 21.1.2020, Zápisnicu z pojednávania sp. zn: 22Csp/86/2019 zo dňa 30.1.2019, Zápisnicu z pojednávania sp. zn. 11Csp/134/2016 zo dňa 27.6.2019.

48. Žalovaná odvolanie nepodala. K doručenému odvolaniu žalobcu sa vyjadrila prostredníctvom svojho právneho zástupcu a uviedla, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP uviedla, že žalobca nezrozumiteľne namieta porušenie princípu rovnosti zbraní tým, že súd prvej inštancie neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovanej a kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej. Podľa žalovanej prvoinštančný súd neporušil rovnosť zbraní a spor rozhodol na základe riadne vykonaných dôkazov. Obom stranám dal rovnaký priestor na navrhovanie dôkazov, dôkazy zákonným spôsobom vykonal a vec rozhodol až po vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov, na ktoré mohli žalobcovia adekvátne reagovať. Preto je táto výhrada nedôvodná. Rozhodnutie súdu bolo prijaté výlučne na základe dôkazov navrhnutých stranami sporu. To, že z vykonaného dokazovania okresný súd abstrahoval skutkový dej inak ako ho prezentoval žalobca nemožno považovať za procesnú vadu, ani porušenie rovnosti zbraní.

49. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, ktorý mal spočívať v tom, že okresný súd viedol procesnú obranu žalovanej a nezaoberal sa názormi NS SR a ÚS SR a v nedostatočnom odôvodnení rozsudku, žalovaná uviedla, že odôvodnenie považuje za adekvátne, okresný súd konzistentne a detailne posúdil všetky rozhodujúce skutočnosti, jednoznačne zdôvodnil prečo sa nezaoberal názormi NS SR a ÚS SR. Je dôvodné, aby hodnotenie dôkazov rozsahom prevažovalo nad právnym posúdením, ktorého predmetom bolo len to, či je ustanovenie určité a zrozumiteľné, alebo je daný iný dôvod absolútnej neplatnosti tohto ustanovenia v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorú súd skúma ex offa a či je ustanovenie neprijateľnou zmluvnou podmienkou. S poukazom na judikatúru, pri riadnom odôvodnení nie je nutné, aby dal súd podrobnú odpoveď na každú námietku, ale len na takú, ktorá je pre rozhodnutie rozhodujúca. Ak súd dospel k záveru, že ustanovenie zmluvy nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bolo individuálne dojednané, nie je daný základ nároku. Následne súd nemusí posudzovať ďalšie námietky strán, vrátane námietky premlčania, ani to, či malo byť bezdôvodné obohatenie úmyselné a či by sa mala použiť 10-ročná premlčacia lehota. Nedôvodná je námietka žalobcu, že okresný súd porušil zásadu rovnosti tým, že najprv rozhodol o výsluchu svedka písomne a následne vykonal výsluch na pojednávaní. Žalovaný navrhol výsluch svedka vzhľadom na jeho vyšší vek postupom podľa § 196 ods. 3 CSP, ktorému okresný súd nevyhovel a za účelom výsluchu svedka nariadil pojednávanie na termín 31.3.2020, ktoré bolo odročené rozhodnutím predsedu Okresného súdu Trnava zo dňa 23.3.2020, ktorý v súvislosti so vznikom a šírením prenosného ochorenia COVID - 19 rozhodol o zrušení všetkých pojednávanií na občianskoprávnom úseku v termíne od 30.3.2020 do 17.4.2020. Okresný súd dňa 2.4.2020 pôvodné rozhodnutie zmenil a vyzval strany na doručenie otázok písomne podľa § 196 ods. 3 CSP. Žalovaná reagovala obratom (podaním zo dňa 14.4.2020) a žalobca namiesto otázok zaslal podanie zo dňa 25.4.2020, v ktorom s týmto postupom nesúhlasil. Okresný súd svoj postoj prehodnotil a v súlade s požiadavkou žalobcu zo dňa 25.4.2020 vykonal výsluch ústne, pričom takýto postup nemožno považovať za porušenie princípu rovnosti v neprospech žalobcu.

50. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP uviedol, že potreba skúmania určitosti a zrozumiteľnosti čl. 5.5 zmluvy vyplynula z podaní a prednesov žalobcu, ktorý tvrdil, že ustanovenie je neurčité. Z tohto dôvodu navrhla žalovaná na svoju obranu výsluch svedkov Ing. F. a Ing. D., ktorí konali za strany pri podpise zmluvy. Obaja svedkovia potvrdili, že správca mal možnosť zmluvu pripomenkovať, pýtať sa na obsah a to, že ustanovenia v čase podpisu za určité nepovažoval. Určitosť a zrozumiteľnosť ustanovení zmluvy v čase jej podpisu bola potvrdená samotnými zmluvnými stranami. K otázke individuálneho dojednaní zmluvy o termínovanom úvere žalovaná uviedla, že skutočnosť, že správca mal zmluvu o úvere k dispozícii pred podpisom za účelom pripomenkovania, bola preukázaná svedeckými výpoveďami. Bývalý zamestnanec žalobcu potvrdil, že mal možnosť zmluvu pripomenkovať, pripomenkoval ju jeho právnik a na obsahu zmluvy sa dohodli. Či došlo počas

kontraktácie k vzneseniu závažných alebo menej závažných pripomienok a či boli akceptované, nebolo predmetom dokazovania, preto sú tieto tvrdenia špekulatívne a nepreukázané. Pre individuálnu dohodu stačí potvrdenie skutočnosti, že žalobca reálne zasiahol do zmluvných rokovaní a mohol ovplyvniť obsah zmluvy, čo bolo jednoznačne potvrdené svedeckými výpoveďami. Preto súd správne považoval zmluvu za individuálne dojednanú.

51. K tvrdeniu odvolateľa, že čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere je totožný s čl. 4.6 zmluvy o úvere, ktorý bol určený za neprijateľnú podmienku v iných rozsudkoch, poukázal na to, že žalobcovia nerozlišujú, že v čl. 4.6 zmluvy o úvere išlo o zmluvu o úvere na bývanie uzavretú medzi fyzickými osobami spotrebiteľmi, ktorí neboli pri uzavretí zmluvy zastúpení správcom, ani iným kvalifikovaným subjektom, čo vytvára podstatné rozdiely. Okresný súd v tomto prípade nemohol skúmať, ako by obsah zmluvy interpretoval neskúsený spotrebiteľ, ale ako by ho interpretoval skúsený a odborne spôsobilý správca, teda profesionál. Pri rokovaní tak reálne absentovala slabšia strana. Absurdne vyznieva argument žalobcu, že vlastníkov bytov treba ako spotrebiteľov chrániť viac, pretože ich je viac ako dlžníkov v individuálnych zmluvných vzťahoch. Zákon o spotrebiteľských úveroch pritom túto kategóriu dlžníkov chráni v menšom rozsahu, keďže ochranu spotrebiteľov v kontraktáčnom procese má zabezpečiť odborne spôsobilý správca. V údajne totožných zneniach čl. 4.6 a čl. 5.5 úverových zmlúv žalobca sám vyznačil rozdiely, z ktorých vyplýva, že nejde o rovnaké ustanovenia. Je medzi nimi rozdiel napríklad aj v dôvode zmeny úrokovej sadzby. Väčšina ďalších tvrdení žalobcu o nesprávnych skutkových zisteniach nevyplýva z vykonaného dokazovania, ale z ich interpretácie posudzovanej udalosti. Účelová verzia žalobcu pritom nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Nie je potvrdená žiadnym vykonaným, ani navrhnutým dôkazom. Naopak dokazovanie vykonané okresným súdom vrátane svedeckých výpovedí zamestnancov, resp. bývalých zamestnancov žalobcu potvrdilo stav, ktorý prezentoval okresný súd v rozsudku. Žalobca sa pritom domáha aj predloženia takých dôkazov, ktoré neexistujú, napríklad údajnú e-mailovú komunikáciu (ktorú žalovaná nebola povinná archivovať) a ktorej predloženia sa žalobca začal domáhať v roku 2020. Skúmanie e-mailovej komunikácie je pritom nadbytočné, ak jej existencia bola potvrdená výpoveďou Ing. F., bývalého zamestnanca žalobcu. Výpovede svedkov Ing. D. a Ing. F. sú v rôznych sporoch totožné a drobné rozdiely svedčia o autentickejšť ich výpovedí. Okresný súd riadne preskúmal všetky predložené listiny a skutkové tvrdenia a to, že čiastočne našiel ďalšie dôvody, pre ktoré považoval nárok žalobcu za nedôvodný, nemožno považovať za vadu rozhodnutia, svojvôľu súdu alebo porušenie rovnosti zbraní. Aj keď sa v spore vyskytuje spotrebiteľský prvok, neznamená to, že by okresný súd mal interpretovať predložené dôkazy len v prospech spotrebiteľa. Nemožno súhlasiť so záverom, že skutočnosti v neprospech žalobcu nemožno abstrahovať nimi navrhnutých a predložených dôkazov. Súd prvej inštancie konal pri dokazovaní aj hodnotením dôkazov správne.

52. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP žalovaná uviedla, že jej nie sú zrejmé aké ďalšie prostriedky procesného útoku neboli uplatnené, pričom nové prostriedky možno uplatňovať výlučne v súlade s § 366 CSP. To sa ale netýka svedeckých výpovedí vykonaných v iných sporoch, keďže v danom prípade súd vykonal výsluch svedkov a sám zistil rozhodujúce skutočnosti v spore. Žalobcami navrhovaný postup, aby sa odvolací súd oboznámil so svedeckými výpoveďami v iných sporoch, ak sám vykonal výsluch svedkov je neakceptovateľný a nemá oporu v CSP. Výpoveď svedka L. F. v tomto spore bola jeho úplne prvou výpoveďou, v čase začatia výsluchu nemal vôbec vedomosť o predmete sporu a išlo o skutočnosti, ku ktorým došlo pred takmer 10 rokmi. Je preto pochopiteľné, že si na niektoré skutočnosti spomenul až počas tejto svedeckej výpovede, alebo dokonca neskôr.

53. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP v časti, že čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere už bol opakovane určený za neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozsudku sp. zn. 6Cdo/127/2017 spolu s uznesením ÚS SR sp. zn. III.ÚS 124/2020 žalovaná uviedla, že sporné ustanovenie nie je rovnaké ako zmluvná podmienka posudzovaná uvedenými súdmi. Čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere doposiaľ nebol právoplatne vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku. V spore sa pritom jednoznačne preukázalo, že predmetný článok nie je neprijateľnou podmienkou, keď bolo preukázané, že je individuálne dojednaný a aj to, že k zvýšeniu úrokovej sadzby došlo z dôvodu zmeny ratingu klienta, ako bolo medzi stranami dohodnuté. Na margo rozporu so zisteniami NBS žalovaná dodala, že okresný súd správne deklaroval, že ide o irelevantné skutočnosti, keďže záver NBS sa týka aplikácie čl. 12.1.1 zmluva o termínovanom úvere, na základe ktorého žalobca bezdôvodné obohatenie nežiada, okrem toho záver NBS nie je pre súd záväzný. V tejto súvislosti odkázala na rozsudok Krajského súdu v Trnave

sp. zn. 11Co/58/2019, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 33Csp/168/2017, ktorým žalobu žalobcu v obdobnej veci zamietol (rozsudok krajského súdu pripojil k vyjadreniu).

54. K odvolaniu žalobcu v časti náhrady trov konania žalovaná uviedla, že aj keď je právnickou osobou, ktorá disponuje určitým počtom právnikov, má právo nechať sa zastúpiť advokátom (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR). V konkrétnom prípade navyše žalobca podal voči nej spolu 50 žalôb. Na riešenie takéhoto počtu sporov je potrebné vyčleniť samostatného zamestnanca, ktorým žalovaná nedisponuje. Povinnosť zamestnať ďalšieho zamestnanca len preto, aby súd nemusel uložiť žalobcovi povinnosť nahradiť trovy konania, nemožno od žalovanej spravodlivo požadovať. V tejto súvislosti odkázala na rozhodnutie IV.ÚS 84/2014. Záverom uviedla, že návrh žalobcu na výnimočné uplatnenie § 257 CSP je vzhľadom na hromadné podanie veľkého počtu žalôb jedným subjektom neodôvodnený. O tom, že na aplikáciu § 257 CSP nie je v tomto prípade dôvod rozhodol aj Krajský súd v Trnave v rozsudku sp. zn. 11Co/58/2019.

55. K doručenému vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zastúpenia a v II. časti svojho vyjadrenia zosumarizoval chyby okresného súdu v konaní, ktoré videl v tom, že dňa 30.8.2016 prvoinštančný súd vyzval uznesením sp. zn. 11C/203/2016-78 žalobcu, aby odstránil nezrozumiteľnosť v označení toho, na koho strane vystupuje a predložil originál plnomocenstva na zastupovanie všetkých subjektov na strane žalobcu, na ktorú výzvu žalobca reagoval (podaním dňa 9.9.2016). Dňa 29.1.2018 opätovne okresný súd vyzval uznesením č.l. 196 žalobcu, aby predložil súdu originál splnomocnenia preukazujúce oprávnenie advokátskej kancelárie na zastupovanie žalobcov alebo aby inak preukázal súdu oprávnenie Bytového družstva so sídlom v Trnave na udelenie splnomocnenia advokátskej kancelárii na zastupovanie žalobcov. Napriek vysvetleniu zo strany žalobcu v podaní zo dňa 9.2.2018 okresný súd uznesením č.l. 220 konanie zastavil. Krajský súd Trnava uznesením 23Co/123/2018-318 rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne žalobca poukázal na postup súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 19.11.2019, kde označil sporné a nesporné skutočnosti a vyslovil predbežné právne posúdenie. Na pojednávaní dňa 28.1.2020 boli uskutočnené výsluchy svedkov Ing. I., Ing. A. B. a Ing. Z. D. a okresný súd predbežné právne posúdenie doplnil. Právny zástupca žalobcu namietal výsluch svedka Ing. F. vzhľadom na to, že uzatvorenie samotnej zmluvy o úvere nie je medzi stranami sporné, obsah je súdu známy. Okresný súd napriek tomu odročil pojednávanie za účelom doplnenia dokazovania, hoci neexistovali dôvody podľa § 183 CSP v spojení s § 196 ods. 3 CSP. Postup pri výsluchu svedka bol v rozpore s § 202 CSP. Aj napriek druhému predbežnému posúdeniu súdom, v ktorom skonštatoval, že sa bude zaoberať neplatnosťou zmluvy z dôvodu jej neurčitosti, nariadil doplnenie dokazovania, odročil termín pojednávania, pričom sa jednalo len o posúdenie ne/platnosti zmluvy z dôvodu neurčitosti. Absolútna neplatnosť je pritom objektívna a nemá nič spoločné s vnímaním strán, teda súd ju mal posúdiť priamo z textu predloženej zmluvy o úvere. Postup súdu označil žalobca za svojvoľný. Poukázal na opakované zasielanie z dôvodu miestnej nepríslušnosti súdnych konaní na Okresný súd Žilina v skutkovo totožných veciach o ktorých bolo rozhodnuté Krajským súdom v Žiline, pričom s poukazom na ďalšie veci tento súd rozhodoval konzistentne, že na rozhodnutie sporov je príslušný v zmysle § 470 ods. 4 CSP Okresný súd v Trnave. Postup súdu bol tak opätovne svojvoľný, viedol k prieťahom a k produkovaniu zbytočných trov. Je neprípustné, aby o bežnom spotrebiteľskom spore rozhodoval dvakrát krajský súd ešte pred meritórnym rozhodnutím. Podľa žalobcu súd nekriticky prijímal každé skutkové tvrdenie žalovanej bez toho, aby mal oporu v legislatíve, postupoval v súlade s navrhovanou procesnou obranou žalovanej, hoci bola nezmyselná a celé konanie viedol v rozpore s čl. 5 a čl. 17 CSP. Podľa žalobcu z celého procesu je zrejmé, že súd stál na strane žalovanej, bol súčinný pri uskutočňovaní procesnej obrany žalovanej a svojimi obštrukciami a prihliadaním na procesné námietky žalovanej vychádzal v ústrety žalovanej. Žalobca má zo sporu pocit, že okresný súd čakal na vydanie nálezu sp. zn. II. ÚS 302/2019 zo dňa 20.2.2020, ktorý je v rozpore (alebo súlade?) s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 428/2019-12 a uznesenia Najvyššieho súdu SR (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.7.2018 sp. zn. 3Cdo 80/2017. Podobne prekvapivé súdne rozhodnutie je aj rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/58/2019-398 zo dňa 30.6.2020. Súd posielal uznesenie sp. zn. 11C/203/2016-78, pričom žalobca nevie, ktorý zo sudcov Okresného súdu Trnava ho produkoval, nakoľko totožné doslovné znenie sa objavilo vo väčšine zo 49 súdnych konaní, možno nebolo produkované ani zákonným sudcom, ale mimo súdu. Zmätočné konanie súdu malo za následok aj zmätočný procesný útok žalobcu, nakoľko žalobca nevedel reagovať na nekonformný a nekonzistentný spôsob vedenia súdneho konania v rozpore s CSP. Súd sa vôbec nevyjadroval k meritu veci, ale riešil všetko, prečo by sa ním nemusel zaoberať. Snaha zhodiť spor na formálnych náležitostiach bola enormná, aby sa náhodou nemusela v súdnom konaní posudzovať neprijateľnosť

zmluvných podmienok. K bodu II. vyjadrenia - odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP - žalobca uviedol, že je nepravdivé tvrdenie právneho zástupcu žalovanej, že navrhla výsluch svedka vzhľadom na jeho vyšší vek, možné zdravotné problémy a hospodárnosť konania písomne, postupom podľa § 196 ods. 3 CSP, keď zo zápisnice vyplýva, že právna zástupkyňa na pojednávaní žiadala predvolať svedka Ing. F.. Okresný súd následnými zmätočnými úkonmi pri predvolávaní svedka Ing. F. konal spôsobom, ktorý nemá oporu v CSP a na ktorý sme boli nútení poukázať vo svojich písomných vyjadreniach. Až pod tlakom argumentov upustil od svojho zámeru položiť svedkovi otázky písomne. K bodu III. vyjadrenia žalovanej žalobca uviedol, že okresný súd sám doplnením predbežného právneho posúdenia dal podnet na skúmanie určitosti a zrozumiteľnosti čl. 5.5 zmluvy. Ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa vzťahuje iba na tie spotrebiteľskej zmluvy pri uzatváraní ktorých spotrebiteľ nemôže ovplyvniť ich obsah, teda, ktoré sú vopred pripravené naformulované. Poukázal na Smernicu RADY 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách „Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.“ Ak teda žalovaná, spoločnosť poskytujúca úvery so špecifickou odbornou starostlivosťou nevie predložiť ani jeden relevantný dôkaz, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, je pravdepodobné, že neuniesla dôkazné bremeno a preto je jednoznačné, že podmienka nebola dohodnutá individuálne. Jedná sa o formulárovú zmluvu, ktorej znenie je totožné s inými zmluvami, bez zrejmej zmeny alebo zásahu, pričom len na okresnom súde je v 49 súdnych konaniach totožná zmluva. K bodu IV. vyjadrenia žalobca uviedol, že svedkovia v konaniach uvádzali zhodné skutkové tvrdenia, súd ich však ignoroval. Najmä nevyhodnotil vierohodnosť výpovedí, nakoľko výpovede resp. ich časti si logicky odporujú, preto podrobne citoval tie časti, ktoré súd neposudzoval, alebo zámerne opomenul vyhodnotiť, alebo ich prehliadol. Vety svedkov sú citované celé, bez toho, aby boli vytrhnuté z kontextu, práveže výpovede v rozsudku sú vytrhnuté z kontextu a použité bez logického súvisu len s odkazom na číslo listu, pričom v odvolaní poukázal na nesprávnosť ich citácie. K bodu V. vyjadrenia uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/58/2019-398 zo dňa 30.6.2020 nestojí za to vôbec komentovať, nakoľko argumentácia Krajského súdu v Trnave je v príkrom rozpore s rozsudkom NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 a uznesením ÚS SR sp. zn. III. ÚS 124/2020.

56. K vyjadreniu žalobcu k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná prostredníctvom svojho právneho zastúpenia a uviedla, že žalobca nad rámec podaného odvolania sumarizuje ďalšie vady spôsobené v konaní pred prvoinštančným súdom, na ktoré odvolací súd nemôže prihliadať podľa § 365 ods. 3 CSP. Žalobcom opísaný postup súdu prvej inštancie navyše nevykazuje namietané vady a nemožno ho považovať za svojvoľný. Dôvodom odročenia pojednávania dňa 19.11.2019 bolo to, že žalobca nezabezpečil prítomnosť navrhnutých svedkov, ani nepožiadal súd o ich predvolanie (§ 197 CSP). Napriek tomu okresný súd vyhovel jeho procesnému návrhu a pojednávanie odročil. Po tomto pojednávaní navyše žalobca zaslal súdu rozsiahle podanie zo dňa 29.11.2019, obsahujúce námietku neurčitosti čl. 5.5 zmluvy o úvere. V nadväznosti na toto vyjadrenie žalobcu doplnil okresný súd na pojednávaní dňa 28.1.2020 pôvodné predbežné právne posúdenie a stranám oznámil, že bude posudzovať aj určitosť sporného ustanovenia. Žalovaná preto identifikovala potrebu výsluchu svedka Ing. L. F. až na tomto pojednávaní a zamerala sa na preukázanie vôle konajúcich osôb v momente jej prejavu (s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 16/2002, nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 640/2014, sp. zn. 3Cdo 81/2011, 2Cdo 281/2005, 1MObdo V 16/2006). Ak žalovaná smerovala svoju procesnú obranu k skutočnostiam, ktoré považoval za sporné okresný súd v predbežnom právnom posúdení, výsluchom svedkov následne preukázala, že ustanovenie bolo určité a individuálne dohodnuté, nemožno to považovať za vadu konania.

57. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP, po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že

odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a II. vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

58. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol žalobou uplatnený nárok žalobcu (pôvodne označených vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome v J. na ulici O. XX-XX č. XXXX) na vydanie od žalovanej bezdôvodného obohatenia, ktoré mala získať zo vzťahu Dodatku č. 1 Zmluvy o terminovanom úvere č. 06/062/06 uzavretej stranami dňa 7.9.2009, v dôsledku nedôvodného zvýšenia úrokovej sadzby v sume 3.948,40 Eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.917,25 Eur od 24.6.2016 do zaplatenia, zo sumy 31,15 Eur od 28.6.2018 do zaplatenia.

59. Predmetom prieskumu odvolacieho konania, vymedzeným použitými odvolacími dôvodmi žalobcu bolo posúdiť, či boli naplnené odvolacie dôvody uplatnené žalobcom v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) CSP tak, ako boli konkretizované v podanom odvolaní.

60. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec v napadnutom rozsahu i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

61. Žalobca namietal, že okresný súd z vlastnej iniciatívy navrhol po predbežnom právnom posúdení skúmanie určitosti a zrozumiteľnosti zmluvnej podmienky v bode 5.5, s čím sa odvolací súd nestotožnil. Z obsahu spisu vyplýva, že podaním zo dňa 29.11.2019 (na čl. 358 a nasl.) žalobca (okrem neprijateľnosti) vo vzťahu k predmetnému zmluvnému bodu 5.5 namietal jeho neurčitosť a netransparentnosť, a preto aj podľa odvolacieho súdu bol namieste postup okresného súdu (podľa § 181 ods. 2 CSP), ktorý na pojednávaní dňa 28.1.2019 (zápisnica o pojednávaní dňa 28.1.2020 na čl. 396) doplnil predbežné právne posúdenie veci, že pri rozhodovaní zväží otázku platnosti alebo neplatnosti sporného ustanovenia zmluvy s ohľadom na určitosť alebo neurčitosť jeho znenia.

62. Taktiež žalobca namietal závery súdu prvej inštancie o zrozumiteľnosti a určitosti bodu 5.5 zmluvy v odseku 42. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

63. V zmysle § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka (obdobne aj § 266 ods. 5 Obchodného zákonníka), v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv (resp. právnych vzťahov medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktoré sa spravujú Obchodným zákonníkom) sa použije - platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

64. Podľa bodu 5.5. predmetnej zmluvy o termínovanom úvere banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených NBS. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi klientovi.

65. Súd prvej inštancie zmluvné dojednanie v bode 5.5 považoval za určité a zrozumiteľné, keď pojem miera rizika klienta sa nepoužíva len v predmetom bode ale aj v bode 5.8 dodatku, ktorý rieši možnosť prehodnotenia miery rizika na žiadosť klienta. Zároveň poukázal na to, že ohľadom dodatku prebehol riadny kontrakčný proces, po ktorom nezostalo žiadne ustanovenie zmluvy neurčité s poukazom na výpoveď svedka Ing. L. F., ktorý bol prokuristom žalobcu v čase uzavretia predmetného dodatku, ktorý uviedol, že žalobcovi boli posielané návrhy zmlúv na pripomienkovanie, pričom dostal čas, aby sa vyjadril alebo ho podpísal s tým, že sa podpíše alebo sa bude upravovať a ak boli v zmluve ustanovenia, ktoré považoval žalobca za neurčité, tieto sa upravovali. Svedok tiež uviedol, že vedel, že v zmluve

bolo písané, že banka môže jednostranne meniť maržu (v tej zmluve to tak bolo písané). Okresný súd poukázal aj výpoveď svedkyne Ing. P. I., ktorá uviedla, že žalobca a tí ľudia, ktorí podpisovali úverové zmluvy v tej dobe určite mali vedomosť o tom aké sú podmienky úročenia úverov, alebo aspoň mali mať. Zároveň okresný súd poukázal aj na repliku žalobcu zo dňa 5.4.2017 (čl. 153), v ktorej uviedol, že predmetom konania nie je sporná neurčitosť, vážnosť alebo zrozumiteľnosť dotknutého článku ale predmetom je neprijateľnosť zmluvnej podmienky (a preto vyjadrenia žalovanej týkajúce sa výkladu právnych úkonov sú nadbytočné). Ku kontraktačnému procesu odvolací súd dopĺňa, že je nutné zohľadniť aj skutočnosť, že kontraktácia prebehla medzi dvoma právnickými osobami, pričom žalobca ako profesionál v danej oblasti mal mať dostatok vedomostí na porozumenie obsahu zmluvných dojednaní. Aj podľa odvolacieho súdu z bodu 5.5 je zrejmé, že žalobca si bol vedomý toho, že banka môže jednostranne meniť úrokovú sadzbu v prípadoch uvedených v ustanovení, čomu zodpovedalo jazykové vyjadrenie ustanovenia, predchádzajúce rokovania banky a žalobcu, ako aj následné správanie sa, keď žalobca aplikáciu uvedeného ustanovenia akceptoval. Možno poukázať na nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 640/2014, podľa ktorého je potrebné preferovať výklad v prospech platnosti zmluvy. Tvrdenie žalobcu v odvolaní, že okresný súd sa nezaoberal zrozumiteľnosťou a určitosťou čl. 5.5 zmluvy je, vzhľadom na uvedené, nedôvodné.

66. Nie je pravdivé ani tvrdenie žalobcu v odvolaní, že okresný súd sa vôbec nezaoberal otázkou neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v čl. 5.5 zmluvy. Naopak okresný súd sa touto otázkou zaoberal a svoj záver, že bod 5.5 dodatku nebolo možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku konštatoval v odseku 53. odôvodnenia preskúmaného rozsudku. Skutočnosti, ktoré viedli k tomuto záveru súd prvej inštancie riadne odôvodnil v odsekoch 46. až 52. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Podľa názoru odvolacieho súdu na základe výsledkov vykonaného dokazovania, najmä výsluchov svedka Ing. L. F. (bývalého zamestnanca BD Trnava - prokuristu správcu v rokoch 1994 až 2014) a svedka Ing. Z. D. (bývalého zamestnanca žalovanej), ktorých výpovede súd prvej inštancie podrobne analyzoval v odsekoch 48. a 50. odôvodnenia rozsudku, okresný súd dospel k správnej závere, že žalobca ako správca podľa § 8b ods. 3 zákona o vlastníctve bytom mal povinnosť pri obstarávaní služieb (teda aj pri dojednávaní predmetného dodatku pozn. odvolacieho súdu) dojednať čo najvýhodnejšie podmienky. Vzhľadom na obsah výpovedí uvedených svedkov, ktorých súd prvej inštancie správne vyhodnotil ako vierohodných, je potom nerozhodné, že žalovaný nepredložil žiadnu e-mailovú správu alebo záznam z rokovania, ako to namieťa žalobca v odvolaní. V kontraktačnom procese boli vlastníci zastúpení žalobcom (Bytovým družstvom so sídlom v Trnave) a preto je aj nerozhodné, či jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov boli priamo oboznámení so znením predmetnej zmluvy a či neovplyvňovali jej obsah.

67. Po oboznámení sa s výpoveďou svedka Ing. D. (v spore 22CSp/86/2017 č.l. 427), aj odvolací súd sa zhodol so záverom súdu prvej inštancie v odseku 50. odôvodnenia rozsudku, že nevyplýva, že by vypovedal v úplnom rozpore s tým, čo vypovedal v predmetnom konaní a jeho výpoveď možno považovať za vierohodnú, keď si neodporuje v podstatných okolnostiach a nie je v rozpore s ostatnými dôkazmi. Určité nepresnosti vo výpovedi svedka o udalostiach pred mnohými (cca 11) rokmi, sú vzhľadom na časový odstup prirodzené. V popise podstatných okolností si ale výpovede svedka neodporujú.

68. V bode 46. odôvodnenia preskúmaného rozsudku prvoinštančný súd prijal záver, že v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia, preto nemôže ísť o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Odvolateľ sa k tomuto záveru súdu v podanom odvolaní osobitne nevyjadril.

69. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetného dodatku k zmluve o úvere (k 7.9.2009) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (ods. 1). Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (ods. 2). Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (ods. 3). Podľa ods. 4 písm. i) tohto ustanovenia za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve.

70. V zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, najmä § 502, úrok z úveru predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi peniaze, je to zmluvne dojednaná cena úveru, odplata za poskytnutý úver. Aj podľa rozsudku NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 úrok je cena peňazí.

71. S poukazom na uvedené odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že úrok z úveru predstavuje cenu plnenia, v dôsledku čoho, v zmysle cit. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vo všeobecnej rovine najmä vo vzťahu k jeho výške, neprichádza do úvahy jeho posudzovanie ako prípadnej neprijateľnej zmluvnej podmienky.

72. Špeciálne ust. § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka (použité aj súdom prvej inštancie) ale za neprijateľnú zmluvnú podmienku označuje ustanovenie zmluvy, ktoré umožňuje dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, pod čo spadá aj zmena úrokovej sadzby. Z tohto hľadiska potom bolo možné preskúmať ne/prijateľnosť zmluvnej podmienky v bode 5.5 zmluvy. V danom prípade ale dôvody jednostrannej zmeny úrokovej sadzby boli v zmluve v bode 5.5 dohodnuté a podľa záverov okresného súdu (viď nižšie) zrozumiteľne a určito, nebolo preto možné prijať záver, že predmetná zmluvná podmienka, dojednanie o potenciálnej zmene úrokovej sadzby v bode 5.5 je neprijateľná. Podstatným v danom prípade je aj to, že ustanovenie bodu 5.5 zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby nielen v neprospech spotrebiteľa (teda sadzbu zvýšiť), ale aj v prospech spotrebiteľa (teda sadzbu znížiť), ako na to správne poukázal okresný súd, a teda nemôže spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán iba v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čím by už len z tohto dôvodu uvedené dojednanie nemohlo mať atribút neprijateľnej zmluvnej podmienky.

73. Až po uzavretí predmetnej zmluvy sa súčasťou piatej hlavy Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách stalo ust. § 53 ods. 15, podľa ktorého, za neprijateľnú podmienku podľa ods. 4 písm. i) sa nepovažuje podmienka podľa ktorej si a) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia meniť úrokovú sadzbu..., ak súčasne sa dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom, a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu, písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu. Zákaz retroaktivity ale bráni uplatneniu tohto ust. na daný prípad. Aj Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách podľa prílohy pod bodom 2 písm. b) v spojení s bodom 1 písm. j) uvádza, že pododsek j/ (umožniť predajcovi alebo dodávateľovi jednostranne meniť zmluvné podmienky bez právneho dôvodu, ktorý je uvedený v zmluve) nebráni uplatneniu podmienok, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb, vyhradí právo zmeniť úrokovú sadzbu platenú spotrebiteľom alebo finančnú službu spotrebiteľovi, úrokovú sadzbu platenú spotrebiteľom... bez oznámenia, ak na to má právny dôvod, za predpokladu, že sa od dodávateľa vyžaduje ihneď o tom informovať druhú stranu alebo strany pri najbližšej príležitosti a že druhá strana má možnosť ihneď odstúpiť od zmluvy. Ostatne citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (aj Smernice) v znení v čase uzavretia predmetnej zmluvy, teda umožňujú jednostrannú zmenu úrokovej sadzby dodávateľom za splnenia zákonných podmienok. Žalobca s predmetným dojednaním v dodatku k zmluve súhlasil a následnú zmenu úrokovej sadzby na základe tohto ustanovenia prvé roky aj akceptoval. Odvolací súd má za to, že zákonné podmienky dojednaní jednostrannej zmeny úrokovej sadzby v danom prípade boli splnené, keď dôvod jednostranného zvýšenia úrokovej sadzby bol v predmetnej zmluve dohodnutý a zároveň jej zmena bola oznámená žalobcovi, preto dojednanie v bode 5.5 zmluvy nemôže byť z uvedeného hľadiska neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

74. Odvolací súd prisvedčil námietke žalobcu, že prvoinštančný súd sa nezaoberal rozsudkom NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, uznesením ÚS SR III. ÚS 124/2020, keď z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva opak. Podľa § 387 ods. 3 CSP k uvedenému odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 bolo napadnuté sťažnosťou a prejednávané pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. III. ÚS/124/2020. Pričom Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017, ani Ústavný súd vo veci pod sp. zn. III. ÚS/124/2020, priamo neriešili otázku neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky, keď nastolenými otázkami bola aktívna vecná legitímácia, naliehavý právny záujem a možnosť vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve uzavretej pred účinnosťou zákona č. 568/2007 Z. z. a priznania primeraného finančného zadosťučinenia. Odvolací súd poukazuje na to, že rozhodnutie Okresného súdu Žilina pod sp. zn. 14C/295/2014, ktorým (okrem iného) bolo určené, že ustanovenie bodu 4.6 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/128/05 zo dňa 10.5.2005 je neprijateľná zmluvná

podmienka a absolútne neplatná (rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11C/471/2015 potvrdené, ktorý bol napadnutý dovolaním, o ktorom rozhodol NS SR pod sp. zn. 6Cdo/127/2017), vychádza z iných skutkových okolností, keďže v danom konaní nebola posudzovaná zmluva o termínovanom úvere uzavretá za účelom obnovy bytového domu, v ktorej by ako dlžníci vystupovali vlastníci bytov zastúpení správcom, do splnenia ktorej sa poskytnutý úver nepovažoval za hypotekárny a v ktorej ako dlžníci vystupovali obyčajné fyzické osoby bez zastúpenia. Z porovnania textu čl. 4.6 zmluvy o poskytnutí úveru posudzovanej Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 14C/295/2014 a bodom 5.5. posudzovanej zmluvy je zrejmé, že tieto texty na viacerých miestach nie sú totožné (napr. inak je definovaná zmena miery rizika klienta). Pričom je nutné dodať, že rozhodnutie súdu vo veci aj keď v obdobnej, pritom nezaväzuje ďalšie súdy rozhodujúce neskôr v inej veci. Súd prvej inštancie svoj názor o určitosti a zrozumiteľnosti čl. 5.5 textu dotknutej zmluvy riadne odôvodnil, pričom s jeho závermi v tomto smere sa odvolací súd stotožnil a v podrobnostiach na ne odkazuje.

75. Žalobca sa v podanom odvolaní sa dotkol tiež otázky premlčania uplatneného nároku. Ako to správne uviedol súd prvej inštancie v ods. 56. odôvodnenia, keďže dospel k záveru, že žalovaná sa bezdôvodne neobohatila, bolo by nadbytočné zaoberať sa otázkou premlčania nároku, ktorého existenciu súd nemal za preukázanú.

76. Súd prvej inštancie správne v odseku 49. odôvodnenia svojho rozsudku uviedol, že čo sa týka oznámenia zvýšenia úrokového rozpätia, s poukazom na bod 5.5 dodatku, ani prípadné neoznámenie zvýšenia by nebolo dôvodom neúčinnosti alebo neplatnosti zvýšenia, pričom ale zvýšenie bolo žalobcovi oznámené listom zo dňa 1.12.2011 (č.l. 38), ktoré žalobca priložil k žalobe. Navyac žalovaná predložila kópiu podacieho hárku, z ktorého vyplýva, že dňa 1.12.2011 bola podaná na poštovú prepravu zásielka pre žalobcu, pričom okresný súd uzavrel, že nič z tejto listiny nevzbudzuje pochybnosti o jej autenticite. Podporne o doručení oznámenia svedčí aj výpoveď svedka Ing. D. (č.l. 398), podľa ktorého, keď išlo o 10 prípadov, oznámenia išli v jednej obálke. Prvoinštančný súd ale správne zdôraznil, že rozhodujúcim je, že žalobca spolu so žalobou predmetné oznámenie doložil do spisu, čo preukazuje, že mu doručené bolo. Tvrdenie žalobcu, že so zásielkami bolo manipulované, boli dorábané a poštové hárky boli pozmeňované, v konaní ničím preukázané nebolo. Na uvedených záveroch prvoinštančného súdu, preto nemôžu nič zmeniť ani v tomto smere ani prípadné rozdielne výpovede svedka D. ohľadne všeobecne spôsobu doručovania zásielok, na ktoré poukazuje žalobca v odvolaní. Je nutné však poukázať na to, že v danej veci bol realizovaný výsluch svedka Ing. D. na pojednávaní dňa 28.1.2020, ktorého výpoveď aj súd prvej inštancie vyhodnotil v spojení s obsahom výpovede tohto svedka na pojednávaní dňa 30.1.2019 vo veci sp. zn. 22Csp/86/2017, ktorej obsah bol tiež predmetom dokazovania súdu prvej inštancie v posudzovanej veci.

77. V ďalšej časti odvolania žalobca namieta závery súdu prvej inštancie o oprávnenosti zvýšenia úrokového rozpätia, teda aplikácie čl. 5.5 zmluvy v odseku 50. preskúmaného rozsudku, ktoré označujú za zjavne nesprávne. V tejto súvislosti odvolateľ namieta, že hlavný faktor, ktorým je rast nezamestnanosti nastal už v roku 2009 a preto nie je možné reflektovať na tvrdý rast nezamestnanosti v roku 2011 a 2012, kedy bola miera nezamestnanosti stabilná, dokonca klesala, teda reálne dôvody na prehodnotenie miery rizika a zmenu ratingu neexistovali, nakoľko v čase poskytnutia úveru v roku 2009 bola hospodárska situácia a nezamestnanosť SR horšia ako v čase prehodnotenia v rokoch 2011 a 2012. Namietal tiež, že súd, ani žalovaný nevysvetlil čo sa pod zmenou ratingu klienta rozumie a tento pojem nie je vysvetlený ani v zmluve. Svedok Ing. D. pritom uvádzal rôzne dôvody zmeny úrokového rozpätia (zmena ratingu, zmena rizika klienta, pokles EURIBOR, sankcia za nesplnenie povinností), teda sám tápa v dôvodoch, pre ktoré banka pristúpila k zvýšeniu úrokového rozpätia. Odvolací súd poukazuje na to, že z výpovede svedka Ing. D. v danej veci dňa 28.1.2020 vyplýva tvrdenie svedka, ktoré uviedol súd prvej inštancie v odseku 50. odôvodnenia napadnutého rozsudku (každý rok sa bytové domy prehodnocovali a mohla sa zmeniť marža, spracovávali to na základe analýz ako podnikateľskú klientelu, posudzovali finančné výkazy, výdavky bytového domu, tvorba fondu opráv, vek majiteľov, stúpajúcim vekom je riziko splácania väčšie, pokiaľ sa ekonomika nemení, roky sa to držalo, problém nastal finančnou krízou, čo znamenalo zvýšené riziko splácania úverov), preto neobstojí námietka, že svedok uvádzal rôzne dôvody zmeny úrokového rozpätia. Svedok tiež logicky uviedol, že keď bol BRIBOR okolo 5 %, blízko vstupu do EÚ, klesol na 2,5 %, úrokové sadzby sa znižovali, mohli znížiť marže, lebo úroková sadzba klesla o 3 %.

78. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukazuje na list NBS zo dňa 28.4.2015 (č.l. 17 a nasl.), súd prvej inštancie sa s týmto listinným dôkazom vypořiadal v ods. 43. odôvodnenia preskúmaného rozsudku s tým, že takéto stanovisko nie je pre súd záväzné, ale najmä sa nevyjadruje k citovanému bodu 5.5 zmluvy, ale iba k bodu 12.1.1.1 zmluvy o uplatnení sankčného navýšenia, na základe ktorého ale k zvýšeniu úrokového rozpätia v prejednávanej veci neprišlo. Daný list NBS je aj podľa odvolacieho súdu preto vo vzťahu k prejednávanej veci bez právnej relevancie.

79. Súd prvej inštancie opodstatnene v odseku 52. odôvodnenia skonštatoval, že žalobca ako správca je tou istou právnickou osobou, ktorá zastupovala vlastníkov bytov pri uzavretí predmetného dodatku v roku 2009, pričom žalobou podanou o cca 7 rokov neskôr namieta znenie dodatku, s ktorým v roku 2009 súhlasil a použitie bodu 5.5, ktoré nakoniec v roku 2011 akceptoval. Okresný súd tiež správne poukázal vo vzťahu k žalobcovi na povinnosť dodržiavať ustanovenie § 8b ods. 3 zákona o vlastníctve bytov, a v prípade, ak tak neurobil je namieste otázka zodpovednosti za škodu vo vzťahu k vlastníkom bytov a nebytových priestorov.

80. Žalobca v podanom odvolaní tiež namieta, že súd prvej inštancie porušil princíp rovnosti zbraní tým, že neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovanej, vlastnými úvahami a nad rámec navrhnutých a vykonaných dôkazov kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej.

81. Princíp rovnosti zbraní je zakotvený v čl. 6 CSP ako princíp rovnosti sporových strán, podľa ktorého strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, okrem prípadu, ak si povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. V procesnoprávnej rovine strany sporu majú navzájom rovnocenné postavenie, rovnosť zbraní sa prejavuje ako rovnaká miera možností uplatňovania prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany v medziach stanovených CSP. Súd pri svojom procesnom postupe musí každej zo sporových strán umožniť v rovnakej miere realizovať jej procesné oprávnenia.

82. Z obsahu spisu vyplýva, že na pojednávaní dňa 28.1.2020 (zápisnica o pojednávaní čl. 396 právna zástupkyňa žalovanej navrhla vypočuť v konaní svedka Ing. L. F., ktorý mal byť predvolaný na termín 31.3.2021. Výzvou zo dňa 2.4.2020 (čl. 407, 408) okresný súd vyzval právnych zástupcov strán, aby v lehote 10 dní doručili otázky, ktoré navrhujú svedkovi položiť, z dôvodu zníženia rizika šírenia, keď akceptoval návrh žalovanej, aby sa dokazovanie výsluchom svedka v súlade s § 196 ods. 3 CSP bolo nahradené uložením povinnosti svedkovi zodpovedať položené otázky písomne. Podaním zo dňa 25.4.2020 (čl. 414) žalobca žiadal okresný súd o prehodnotenie rozhodnutia vykonať namiesto svedeckej výpovede uložením povinnosti odpovedať vopred pripravené otázky, preto nezasiela žiadne otázky. Listom zo dňa 30.4.2020 (čl. 418) okresný súd oznámil žalobcovi, že použitie § 196 ods. 3 CSP je v prejednávanej veci dôvodné, keď súčasná situácia neumožňuje uskutočniť pojednávanie za účelom výsluchu svedka (§ 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z. z.). Dňa 14.5.2020 okresný súd úpravou vytýčil termín pojednávania dňa 9.7.2020, na ktorom bol vypočutý svedok Ing. L. F. (zápisnica o pojednávaní čl. 450).

83. Po oboznámení sa s vecou odvolací súd nezistil žiaden procesný postup prvoinštančného súdu, ktorým by mohlo dôjsť k porušeniu uvedeného princípu rovnosti sporových strán. Naopak prvoinštančný súd postupoval v súlade s ustanoveniami CSP a žiadnym svojím procesným postupom princíp rovnosti zbraní neporušil. Zo skutočnosti, že žalobca pred súdom prvej inštancie nebol úspešný, nemožno vyvodiť, že okresný súd v rozpore s princípom rovnosti sporových strán rozhodol v prospech žalovanej. Porušeniu uvedeného princípu nenasvedčujú ani hypotetické úvahy odvolateľa, že okresný súd úmyselne čakal, aby mala možnosť rozhodnutia Ústavného súdu žalovaná predložiť a že sa ponáhľal s výsluchmi Ing. F.. Odvolací súd k výsluchu svedka Ing. F. uvádza, že okresný súd postupoval dôvodne (s poukazom na uvedené v odseku 82.), keď v čase plánovaného výsluchu svedka na pojednávaní došlo k zhoršeniu situácie v súvislosti s pandemiou koronavírusu a pojednávania v danom období boli plošne zrušené a v záujme plynulosti konania okresný súd uprednostnil výpoveď svedka písomne, k čomu začal vykonávať procesné úkony. V ďalšom období už možnosť pojednávať nebola obmedzená, preto uprednostnil výsluch svedka na pojednávaní za prítomnosti oboch strán sporu. Odvolací súd teda nezistil žiaden taký postup súdu prvej inštancie, ktorým by mal porušiť princíp rovnosti sporových strán zakotvený v cit. čl. 6 CSP.

84. K odvolaniu pripojil žalobca listinné dôkazy: Zápisnica z pojednávania zo dňa 4.8.2020 vo veci sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.8.2020, Zápisnica z pojednávania zo dňa 4.2. 2020 vo veci sp. zn. 11C/51/2017, Zápisnica z pojednávania zo dňa 28.7.2020 vo veci sp. zn. 11C/21/2017, Zápisnica z pojednávania zo dňa 12.12.2019 vo veci sp. zn. 11C/21/2017, Zápisnica z pojednávania zo dňa 21.1.2020 vo veci sp. zn. 11C/25/2017, Zápisnica z pojednávania zo dňa 30.1.2019 vo veci sp. zn. 22Csp/86/2019 (založená už na čl. 427 spisu okresného súdu a vyhodnotená okresným súdu v odseku 50 preskúmaného rozsudku), Zápisnica z pojednávania zo dňa 27.6.2019 vo veci sp. zn. 11Csp/134/2016.

85. Podľa § 366 písm. a) CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

86. Podľa § 384 ods. 3 CSP, odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366.

87. Odvolací súd uvádza, že s poukazom na § 366 v spojení s § 384 ods. 3 CSP nedoplnil dokazovanie obsahom zápisníc označených v odseku 83., keďže neboli splnené zákonné predpoklady, keď žalobca nepreukázal, že návrh na doplnenie dokazovania nemohol použiť bez svojej viny v doterajšom konaní. Uvedený záver sa však netýka Zápisnice z pojednávania zo dňa 30.1.2019 vo veci sp. zn. 22Csp/86/2019 (založenej na čl. 427), ktorá bola predmetom vykonaného dokazovania už súdom prvej inštancie (odsek 50. odôvodnenia napadnutého rozsudku) a ku ktorej sa vyjadril aj odvolací súd v odseku 76.

88. Skutočnosť tvrdená žalobcom, že tvrdenie svedka Ing. D. (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020), že dôvodom prehodnotenia úrokového rozpätia bolo zvýšenie nezamestnanosti z 2 % na 14 % neobstojí, nakoľko v histórii SR nikdy nebola nezamestnanosť vo výške 2 % v roku 2008 bola miera nezamestnanosti na úrovni 8,5 % a k zvýšeniu nezamestnanosti došlo v roku 2009 na úroveň 12,5 %, teda k rastu nezamestnanosti došlo 3 roky skôr, v rokoch 2011 bola nezamestnanosť konštantná, pričom v roku 2012 začala nezamestnanosť kontinuálne rapídne klesať. Teda riziko splácania úverov proklamované centrálou banky resp. Úverovou komisiou neexistovalo, tvrdenie, že svedok Ing. D. (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 22Csp/86/2019 zo dňa 30.1.2019) tvrdí, že „dôvodom zvýšenia úrokovej sadzby-rizikovej prirážky (pozn. úrokového rozpätia) bolo porušenie podmienok zmluvy a bonita klienta.“ Zo samotných výsluchov je zrejmé, že prvé zmluvy sa uzatvárali v roku 2006, pričom táto zmluva sa dojednávala hlavne čo sa týka podmienok poskytnutia a formálnych náležitostí, nakoľko sa jednalo vôbec o nový bankový produkt, pripomienky žalobcu boli akceptované v minimálnom rozsahu a dotýkali sa maličkostí nie podstatných častí zmluvy, ako aj tvrdenie, že podľa výpovede pána F. (str. 2, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020) prvé zmluvy boli poskytnuté na kontrolu, kde právnik (Dr. A.) vykonal len minimálne úpravy, ktoré banka akceptovala, pričom svedok opisuje časovo, že sa jednalo o obdobie roka 2006 „Dexia bola prvá banka, ktorá dokázala poskytnúť úvery bytovým domom. Potom neskôr prišli ďalšie banky, ktoré poskytovali tento úver.“ Následne sa zmluvy kvôli veľkému počtu čítali sporadicky a ak bolo podpisovaných viac zmlúv v krátkom čase, tak sa im nevenovala žiadna pozornosť a automaticky sa podpisovali, pri podpise sa skontrolovali len základné parametre úveru, tvrdenie, že z výsluchu pána D. vyplýva, že zmluvy sa sprísňovali a najjednoduchšie boli v roku 2006, tie ani neobsahovali možnosť zvýšenia úrokového rozpätia, pretože neobsahovali článok 5.5 Zmluvy: „Prvé zmluvy z roku 2006 nemali určité body, kde sa dalo v zmysle zmluvy postupovať a novšie zmluvy mali. Pri ktorých to bolo možné sa to realizovalo (pozn. navýšenie úrokového rozpätia)“. (str. 4, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019) a „Presne sa postupovalo podľa toho, aký typ zmluvy, boli zmluvy, ktoré neumožňovali zvýšiť podľa bodu, ktorý bol definovaný (pozn. bodu 5.5), zvyšovalo sa to len tam, kde to zmluva umožňovala“ (str. 5, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/25/2017 zo dňa 21.1.2020) a opakovane: „Tie, ktoré to neobsahovali, tak sa to nedalo podľa toho postupovať“ (str. 3, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020), tvrdenie (str. 5, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020) „Nevedeli sme to, ani sme nepočítali, že by sa to tak jednostranne zvýšilo“. To sa dozvedel až následne v roku 2012 po aplikácii daných ustanovení bankou a po faktickom zistení, „že sa niečo na účtoch domov deje“ ekonomickou námestníčkou, tvrdenie, že svedok Ing. D. potvrdil, že boli minimálne tri varianty zmluvy, pričom svedok F. tvrdil, že zmluvy boli rovnaké (str. 3,

zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020), tvrdenie, že svedok Ing. D. následne na pojednávani dňa 28.7.2020 tvrdil, že: „Vždy, keď sa vypracoval nejakým spôsobom nový text úverovej zmluvy, bol klientovi zaslaný na prečítanie, následne sme mali rokovanie, kde sme si vysvetlili všetky náležitosti, zmluva bola detailne prebratá.“ Následne však tieto tvrdenia popiera, keď sám svedok hovorí: „V roku 2008 sa poskytovali ročne desiatky úverov, rokovanie bolo ku každej zmluve, hlavne pri podpise, ak bolo skonštatované, že táto zmluva je taká istá ako včera, predvčerom, minulý týždeň, boli prebraté základné ustanovenia: na čo je úver použitý, účel úveru, výška úveru, úroková sadzba, aký typ úrokovej sadzby, podmienky splácania..., zmluva sa prešla v hlavných bodoch pred každým podpisom.“ (str. 6, zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020), tvrdenie, že z výsluchu Ing. D. (str. 6 zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 12.12.2019) vyplýva, že žalobca nenamietal zvýšenie marže (pozn. úrokového rozpätia) „a nie je o tom ani písomný záznam“ a zároveň že sa „ani nevedli rokovania o potencionálnom zvýšení úrokového rozpätia“, tvrdenie, že z výsluchu Ing. D. (str. 3, Zápisnica z pojednávania sp. zn. 11Csp/134/2016 zo dňa 27.6.2019) vyplýva, že žalobca nenamietal zvýšenie úrokového rozpätia: „Celkove si pamätám že tam došlo k zhoršeniu rizika a bolo treba prispôbiť maržu. Nebol som pri tom rozhodnutí, pri rokovaní. Ja som to dostal, že treba zavolať pána riaditeľa a oznámiť mu. Bytové družstvo neprotestovalo o neprotestovalo z toho dôvodu že úroková sadzba nebola vyššia ako predchádzajúcich šesť mesiacov“, tvrdenie, že neboli splnené zmluvné podmienky podľa čl. 5.5 zmluvy na zvýšenie úrokového rozpätia (ak by dojednanie bolo platné), pretože skutočné dôvody zvýšenia úrokového rozpätia a úmysel žalovanej podrobne vysvetlil Ing. D. na výsluchu dňa 4.4.2020 (str. 3 zápisnica z pojednávania sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020): „V roku 2008 došlo k finančnej kríze, ročný EURIBOR mal hodnotu 4,8 až 5 %, finančná kríza spôsobila, že sa dalo predpokladať, že EURIBOR bude rýchlym tempom klesať, dokonca, že dosiahne mínusové hodnoty, preto Výbor (pozn. centrála banky), aby predišiel problémom s poklesom EURIBOR, nás poveril, aby sme so všetkými klientami, ktorí majú úrokovú zložku variabilnú začali rokovať. Tak isto bolo realizované rokovanie s predstaviteľmi BD, kde sme danú problematiku predstavili, ale k dohode neprišlo, pretože dohoda bola nutná, aby sa mohla zmeniť úroková sadzba, musel byť uzavretý dodatok, nedalo sa to spraviť jednostranne zo strany banky. Jednomesačný EURIBOR bol najlacnejší, ročný najdrahší. Prokurista (pozn. pán F.) nesúhlasil podpísať nič, čo mu o 3 % zvýši úrokovú sadzbu. Klient nesúhlasil. Išlo sa ďalej. Po 2-3 rokoch došlo k tomu, o som povedal na začiatku (pozn. k zvýšeniu úrokového rozpätia)“, sú novotami (nové skutkové tvrdenia žalovaným prednesené až v odvolacom konaní). Žalobca sa však v odvolaní vôbec nezmieňuje o tom, prečo uvedené skutkové tvrdenie na svoju neuviedol počas konania na súde prvej inštancie.

89. V zmysle ust. § 153 a § 366 CSP ak odvolateľ vymedzí odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku, právo na uvedenie prípadných novôt je podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov v prvoinštančnom konaní, preto aj z tohto dôvodu nebolo možné v odvolacom konaní na túto novotu prihladiť. Na základe uvedeného obrana žalobcu v odvolaní, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam neobstojí. Súd vykonáva dokazovanie zásadne na návrh strán sporu. Súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie. Ak teda žalovaný nevyužil svoje právo a neuvádzal skutkové tvrdenia najneskôr do vyhlásenia dokazovania za skončené (§ 182 Civilného sporového poriadku), na skutkové tvrdenia prednesené žalovaným v odvolacom konaní už nie je možné prihladiť. V odvolaní potom žalovaný neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré nemohol bez svojej viny v doterajšom priebehu konania, v odvolaní uvádzané skutkové tvrdenia použiť. Odvolací súd preto nemohol na novoty uvádzané žalobcom v podanom odvolaní prihladiť.

90. Žalobca preskúmaný rozsudok napadol aj vo výroku II. o náhrade trov konania, ktorým okresný súd žalovanej voči žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobca pritom s poukazom na ust. § 257 CSP argumentoval tým, že je v rozpore s princípom spravodlivosti, keď súd zaviazal žalobcu povinnosť uhradiť trovy konania žalovanej z dôvodu, že koná vo vlastnom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov - spotrebiteľov a háji ich práva v súlade so zákonom o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a je zo zákona ich zákonným zástupcom. Dodal tiež, že okresný súd skonštatoval, že právo žalobcu je premlčané a preto nie je úspešný, avšak nebral do úvahy reálne poškodenie spotrebiteľov, ktorí žalovanej banke plnili viac ako mali a naturálne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia zostalo, hoci v nie žalovateľnej forme.

91. Otázkou možnej aplikácie § 257 CSP na daný prípad, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, sa súd prvej inštancie v

odseku 62. odôvodnenia napadnutého rozsudku zaoberal, pričom skonštatoval, že dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu tohto ustanovenia žalobcom tvrdené neboli a sám ich nezistil, pričom takýmto dôvodom nemôže byť skutočnosť, že strane na strane neúspešného v konaní ide o správcu zastupujúceho spotrebiteľov. S uvedenými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd plne stotožňuje. Skutočnosť, že žalobca ako správca zastupuje vlastníkov bytových a nebytových priestorov, ktorí majú postavenie spotrebiteľov sama osebe nemôže byť dôvodom na nepriznanie náhrady trov konania úspešnej protistrane a žiadne iné dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP ani odvolací súd nezistil.

92. Pokiaľ žalobcovia namietajú, že žalovaná disponuje celým právnym oddelením s desiatkami interných právnikov, a nič jej nebránilo využiť vlastné odborné kapacity a nepoužívať externú advokátsku kanceláriu, je potrebné uviesť, že žalovaná, hoci právnická osoba, má v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy SR aj § 89 ods. 1 CSP právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, teda i právo dať sa zastúpiť advokátom. Pojem „účelne“ v ust. § 251 CSP podľa ktorého trovy konania sú všetky preukázané a odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, je nevyhnuté chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými, či nadmernými nákladmi. Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc, nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu vymedziť kategóriu subjektov, ktoré by z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Aj podľa záverov Ústavného súdu SR v náleze I. ÚS 264/2016 (a obdobne ja v nálezoch sp. zn. IV. ÚS 84/2014 a sp. zn. III. ÚS 457/2014) zo žiadnych ustanovení ústavy ani vtedy Občianskeho súdneho poriadku nemožno vyvodiť záver, že by účastníkovi konania, ktorý má zamestnancov s právnickým vzdelaním a napriek tomu si zvolí zástupcu z radov advokátov, nemala byť priznaná náhrada trov konania. Za účelne vynaložené trovy konania podľa § 142 ods. 1 OSP možno pokladať iba také, ktoré museli byť procesnou stranou nevyhnutne vynaložené na to, aby mohla riadne obhajovať svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo na príslušnom súde. Trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde. Iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom, by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne. Z uvedeného vyvstáva záver, že skutočnosť, že žalovaná ako právnická osoba zamestnávajúca viacero právnikov s orientáciou na problematiku, ktorá je predmetom konania neznamená, že trovy na zastúpenie žalovanej advokátom boli neúčelne, v rozpore s ust. § 251 CSP, vynaložené. Ani z tohto hľadiska nie je potom daný dôvod na odvolateľom požadovanú aplikáciu § 257 CSP na rozhodnutie o náhrade trov prvoinštančného konania.

93. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

94. Po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie žalobcu, s poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd napokon dospel k záveru, že ani jeden z odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom nebol naplnený, resp. pokiaľ bola odvolacia argumentácia sčasti dôvodná, nemalo to dopad na samotné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd preto preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a II. ako vecne správnych s použitím § 387 CSP potvrdil.

95. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

96. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

97. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

98. V tomto odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná a preto podľa citovaných ustanovení žalovanej vzniklo právo na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči v odvolaní neúspešnému žalobcovi. Prípadnú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúcich výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné) ako už bolo uvedené, odvolací súd nezistil. Odvolací súd preto žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

99. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).